

BROWN BOOK

Damage Book

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_204959

UNIVERSAL
LIBRARY

శ్రీ రస్తు.

శివలీలావిలాసము.

కూచినుంచి తిమ్మకపిళ్ళతమ్ము.

చెన్నపురి:

వావిళ్ల, రామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ సన్స్ వారిచే

బ్రకటితము.

1921

All Rights Reserved.

Printed by
V. RAMASWAMY SASTRULU & SONS
at the "VAVILLA" PRESS
MADRAS—1921.

శ్రీ ర క్తు.

శి వ లీ లా వి లా స ము.

వ్ర థ మా శ్వా స ము.

బ్రహ్మ దేవతా ప్రార్థనము.

నగ బాఘన స్తనవిసృత్వరసంకుమరైణాశాభిషం
 తానిశ వానితస్సుటభుజాంతరుఁ డిందుసుధాపయస్సద్య
 గ్భానుతక్తి ర్దిపీతపురకుక్కుటలింగమహా ప్రభుం డశే
 సానతభ క్తసాలనపరాయణుఁ డీవుత మా కభీష్టమల్.

1

క. మగనిసగ మేవ నెలకొని, ముగురంబలయందు నాదమూలం బగుచున్
 జగ మేలునర్వమంగళ, జగ మే లిడుఁగాత మాకు సమ్యక్కరుణాన్.

2

౪౨. శ్రీరమణీరమేశ్వరులఁ జి త్తమానం గదియించి భారతీ
 సారసగర్భుల న్నిగుల సంస్తుతిఁ జేసి మతంగజాననున్
 సారెకుఁ గొల్చి చెందులురిసత్కులపావను లింగనార్య నిం
 పారఁ దలంచి మున్నిటిమహాకవుల న్భజియించి వేడుకన్.

3

కవివంశాభివర్ణనము.

నీ. కాండిన్యగోత్ర విఖ్యాతుండఁ గూచిమం చ్యన్యయాంభోధినిహారకరుండ
 గంగనమ్మత్రి కేళిరునకు నంగనామణి యగులచ్చమాంబకును సుతుండ
 బహుకార్యనిర్మాణబంధుర ప్రతిభుండఁ గుక్కుఁజేశ్వరకృపాకూరలబ్ధ
 సత్కవి తామహాసా మ్రాజ్యభారధారేయుండ బుధజనప్రియచరితుండ

తే. చెందులురిలింగనారాధ్య దేశికేంద్ర, దత్తమామేశ్వరాచార్యవృత్తిరతుండఁ
 గందరాడఘనగ్రామనుండిరుండఁ, దిమ్మకవించుండ్రుఁ డనుజగద్విసుతయశుండ.

4

నీ. ప్రాథి మై రుక్తి ణీపరిణయంబును సింహశైలమాహాత్మ్యంబు నిలపెండ్లి
 కథయును రాజకేళురవిలాసంబును నచ్చలెనుంగు రామాయణంబు

సారంగధరనశ్వరచరిత్రంబు సప్తార్ణవసంగమాహాత్మ్యకంబు
రసికజనమనోభిరామంబు అక్షరసారసంగ్రహమును సర్వపురస

- తే. మంచితక్షేత్రకథనంబు మఱియుఁబెక్కు, శతకదంపకసర్కుతుల్ ప్రతిభఁగూర్చి
యుల్ల మలరారఁ బార్వతీవల్లభునకు, భక్తి నర్పణఁ జేసినభవ్యమతిని. 5
- వ. ఇట్టి నేను మదభీష్టదైవతం బైనకుక్కుఁజేశ్వర శ్రీమిన్నహదేవునకు నంకితంబుగా
మఱియు నొక్క ప్రబంధంబు రచింపం దొడంగి. 6

మవ్యంశములు.

- క. సర్గావసర్గఫలదని, సర్గనకుఁ ధ్యునకుఁ బ్రశమితమహంహో
వర్గనకు నూరినుతస, వ్వాగ్ధనకు మనోజ్ఞ సాను మద్గుర్గనకుఁ. 7
- క. అంభోజాసనమదసం, స్తంభునకుఁ శంభునకు నుదంచితకరుణా
రంభున కఖిలావనసం, రంభునకుఁ ముదితమానిరాడ్డింభునకుఁ. 8
- క. కర్వనుపర్వకదంబక, పూర్వునకుఁ శర్వునకును భుజబలలీలా
ఖర్వునకు శమితయమరా, డ్గర్వునకు మహోత్త రాజగంధర్వునకుఁ. 9
- క. బాణాదిభక్తజనసం, త్రాణునకుఁ స్థాణునకు నుదంచదుదన్య
త్త్రాణునకు సరసిజేక్షణ, బాణునకుఁ సత్యనాక్యపరిమాణునకుఁ. 10
- క. సామజదానవదర్పవి, రామునకుఁ సోమునకును రజతమహీభృ
ద్ధామునకుఁ గోటిదినకర, ధామునకు మహోగ్ర సమరతలభీమునకుఁ. 11
- క. పురచైతేయస్మరసం, హయనకు హయనకు నిరంతరాత్యంతదయా
పయనకుఁ వీరాపురమం, దిరునకు శ్రీకుక్కుఁజేశ దేవయనకుఁ. 12
- వ. సమర్పణంబుగా వారచియింపం బూనినశివలీలానిలాసం బనుశృంగారరసప్రబం
ధంబునకుం గథావిధానం బెట్టిదనిన. 13

కథాప్రారంభము.

- గీ. హస్తీపురమున నొక్కనాఁ డిట్లునుండు, భీష్మఁ గన్గొని మ్రొక్కి సంప్రీతిఁ బలికె
దాత ని నొక్కపుణ్యకథాప్రసంగ, మడుగఁ గోరడఁ గృపతోడ నాన తిమ్మ. 14
- క. ఏ వెఱుగనిపుణ్యకథల్, స్వేదలయమునందు లేవుగద యేవైనక
భావింపఁగ నఖిలజగ, త్పావని యగుగంకమహిమఁ బ్రతిభం జెప్తమా. 15
- అ. శివుఁడు గంక నేల శిరమున నిడుకొనె, గంక విష్ణు సాదకమలమున జ
నించు పెట్టు తాత నిక్కంబుగా నిది, లేఁటపడఁగ నాకుఁ దెలుపవలయు. 16
- వ. అదియనుం గాక. 17

గీ. గంగఁ గొందఱు జాలరికన్నె యనుచు, నెన్నుచుండుదు రమాట యేర్పడంగ
వినఁ దలంచెద నమ్మహావేణీప్రు, కూర్తి పట్టివిగద లనన్గుణకలాప. 15

గీ. అనిన గాంగేయుఁడపొందుతనయుఁ బలికె, ఎత్తే నే మున్ను నారసువలన విన్న
తెఱఁగు నకిప్పు డెలమితో నెఱుంగఁ జేగు,నింపు దైవార విను మని యిట్టులనియె.

ఆ. మొదలఁ గమలగర్భుఁడు దిక్కులుల సృజించి, వీర్య మందులోన విడిచె నది సు
హస్రకరనిధి ప్రభాంబిత మై హీర, య్యగ్వయాప మైనయంచ మయ్యె. 20

వ. ఆయ్యుండంబునందుఁ జరాచిగాత్మికం బైనసకల ప్రపంచంబు సృజించి సృష్టిక
బొందింపుచుండె నంత. 21

గీ. మూషకాసుగుండను సురద్యోషి యొకఁడ, దూటియయ్యఁడమనకొక తూటువొడిచె
నందువలన మహోదకం బన్భుతంబు, మీఱఁ బెనువట్టి యొ పోచ్చి పాఱుచుండె.

క. ఆవల్లి జగము లన్నియు, వేవేగ న్తుంచి బంతువితతికి నెల్లకా
నావీరి నుపద్రవంబుం, గావించుచు నున్న నీలకంఠుఁడు పేర్తికొ. 25

గీ. జగగుపద్రవశాంతికై తిగిలి మున్ను, కాలకూటంబుఁ గంఠభాగమున నిడ్డి
చందమున నమ్మహంబునిర్ఘ్న రము నెలమి, దనజటాబాఱవీధి నందముఁగదాల్చె.

గీ. అపుడు గంగ మహేసుబటాగ్రవీధి, బట్టఁజాలక యుప్పొంగి వైకై బొరలి
ఘనతరంగిణి యొ దూటి కిమలబాండ, విర్రచూనఁ జౌకెల్లకగుపద్రవము గాఁగ.

గీ. హరియు నయ్యెడ మూషకాసురు వధించి
తనపదాంగువృ మత్పిలద్వారసరిణి
నునిచి నీ రాఁచె సంగునసుండి యూట
యింపు కాలోపలికిఁ బ్రసహింపుచుండె. 26

వ. ఆప్రవాహంబు నక్షలభవనంబులఁ బవిత్రంబు గా గంగాధవాని యేకార్ణవం
బుగ జగంబు లన్నియు ముంచి లోజంతుకోటిజలచరంబులక్రయ మించి
చెలంగి పొంగి. 27

క. తనకడు రెవ్వరు లే రని, మునుకొని గ ర్యాకీరకమునఁ బలికినన
న్వినితారత్నము గనుఁగొని, కిడుక మదిం బెనఁగొనంగ గిరిశుఁడు వలికె. 28

గీ. ఆఁడుదానవు నీ కిట్టు లబ్బురంపు, గర్వ మేటికె నాచేతఁ గమలసంభ
వాదులును నున్ను గర్వించి యడఁగి చనిరి, గర్వ మెంతటివారికిఁ గాదు నుమ్ము.

క. భూచక్రంబున కిప్పుడె, వే చని నీ వండు మత్స్యవిక్రయవృత్తికా
బ్రాచుర్యంబుగ మనియెడు, నీచకులంబున జనించి నిలువుము చెలియా. 30

గీ. అనిన నశుకొంది గంగ యోయనఘచరిత, తప్ప నేనీతి లొంగి నీదయ దలిర్పఁ
గాచి రక్షించు నమ్మెదఁ గాఁక యిడఁగ, నిమ్ను నెడఁబాసీ త్సామైన నిలువఁబాల.

క. నావుడు శంకరుఁ డిట్లను, నీ వటువలెఁ గొన్ని నాళ్లు నిలిచినపిదపఁ
దేవత లెన్నఁగ నిన్నుకా, దేశఁగఁ బెండ్లియాడి తెచ్చెద మరలకా. 82

వ. అని పరమేశ్వరుం దానతిచ్చిన వట్లనె గంగాధవాని దాసత్వలకస్యాస్వరూ
పంబు ధరియించి భూలోకంబునకు వచ్చి పారావారతీరంబున మహేశ్వరుం
గురించి తపం బాచరింపుచుండె నంత. 83

నీ. శంఖదేవుం డనుజాలరిగేస్తుండు దనబంధువుల దాసుఁ దవలి యొక్క
నాఁడు దా నేలూచినగరంబునందుండి జలధికి వేటూడఁ జని యొకయొడఁ
దపమునేయుచు నున్నతరళాయ తేక్షణఁ జిన్నికన్నియఁ జూచి చేరఁబోయి
తల్లి నీ వెవ్వరిదానవు కుల మెద్ది తడదండు లెవ్వారు కులము పేరు

గీ. నెద్దితప మేలచేసెద విచట నిట్లు, సరివీజాపన నాకు నీచందమెల్లఁ
చెలియఁజెప్ప మటన్న నక్కలికిమిన్న, యింపు దశుకౌ త్ర నతనికి నిట్లు అనియె.

గీ. తండ్రి విను మేను గంగను దక్షవారుండు
నన్ను నొకకారణమున డెందంబులోన
నలిగి జాలారికన్నియ వై జనించు
మని శపించిన వచ్చి యి లైతి జాము. 85

గీ. తల్లి ధైర్యము వినుచుండె దండ్రీ వైస, నీవె కానిక నన్యుల నే నెఱుంగ
నెవ్వధంబున సాకెదో హితముతోడ, ననినముద మంది యతఁ డిట్లు అనుచు బలిక.

గీ. ఆము నీ వేమిగోరిన నట్ల నేతుఁ, గలవు మాయింట సకలభాగ్యంబు లిపుడు
రము నాతోడ మాధివమునకును, జీవనస్రాయముగఁ జూతుఁ జెలియ నిన్ను. 87

క. రావము భువన సావని, రావే నాముద్దుబిడ్డ రావె లతాంగీ
రావే శుభఫలదాయిని, రావే జగదంబ యిపుడె రా నాతోడకా. 88

వ. అని యపుత్రకుండు గావునఁ బెన్ని ధానంబు గన్నపేదచందంబున బైవంబు
నాకెప్పు డిబ్బాలరత్నంబు నొసంగె నని పొంగి దానిం దోడ్కొని నిజగృ
హంబున కరిగి తనభార్య యగుచక్రమదీవి కప్పాప నొసంగిన నవ్యభూ
రత్నంబు. 89

అ. పెరుఁగుఁ బాలు జాన్నుఁ బెల్లంబు నెయ్యి కొ,బ్బరి యనంటిపండ్లు పనసపండ్లు
పిండిపంట లిక్షుఖండంబు లోరంబు, ప్రీతి యొసఁగ నొసఁగి పెనుచుచుండె. 90

వ. ఆట్లు పెనుచుచున్నయెడ. 4

ఉ. అంగదము ద్రికౌవలయవారలలాటిక లె మెనెమెయి
వ్రంగులు గుల్కఁ గ్రొందగటునాడెపుఁబావడసాంపు నింప మే

త్పంగరుగిల్కటండియలు బాలిక సంఘుల ఘల్లుఘల్లునక
గంగ యనుంగులం గలసి కాకుకలిలలఁ గ్రీడనేయుమక.

42

సీ. బొమ్మ పెండ్లిండ్లు సొంపుగఁ జేసి గుజ్జకగూటియా మేత లనుంగులనుఁ దెట్టు
బలితంపుటపరంజపంజరంబుల నిడి చిలుకబోంట్లకు మేత లెలమి నొసఁగు
నాడెంపు నెలతాలమేడలపై నిల్చి లీల మై తూఁగుటుయ్యాల నూఁగుఁ
బరువంపు నెత్తావివిరిబొండుముల్లెటం బాదులనిరత్తి ప్రోదినీయు

గీ. బోటులను గూడి కిన్నెరమొటు నింపు, నాటుకొలుపును జలిబిలిపాట పాడు
హళి దైవారఁ జెంగల్యకేళికుసుల, నోలలాడుఁ జెలంగి యవ్యాలుగంటి.

43

ప. అట్లు గ్రీడింపుచు దినదిన శ్రవర్ధ మాన యగుచున్నంత.

44

సీ. నిద్దంపుసోగ పెన్నెరులు వేసలికంజ నెదఁ జిన్ని చప్పులు కుడుగులెత్తె
గనుదోయి నరసిగ్గుకలికిమాపు లెసంగె నూనూఁగునూఁగారు గాననయ్యెఁ
దావిమోవికిఁ గ్రోతతలిదదాలఁ ఘటిల్లె జలిబిలిపలుకుల మొలచె దీప్తి
నెమ్మొంగులు వింత నిగనిగ జిగిపొల్చెఁ జిన్నారినకవులు చెంగలిం చె

గీ. నడలఁగడలేనిమూరి పెంబుగడలుకొనియె, మెఱుఁగు చెమ్మలతళతళలో దుఱఁగలిం చెఁ
గటిభరం బించుకొంతుక ఘనతిఁ దాల్చెఁ, జెలికి శేషవ్యవము మేన మొలుమటయును.

ప. అట్టి నవయావనారంభంబునఁ జీనినీ నాంబరాస్పర్షు శుణివిధూషణను గంధతాంబూ
లాదికంబులం దేజరిల్లుమండె నంత.

46

సీ. నీరులకు మన్ని యొ చిరసుఖాకర మైన కైలాస్కలకృంగంబునండు
మహానియతపరియమయిసముద్దీప్తినికాకాంతమాణిక్యసాధవీధి
నలువయ్య వెన్నుండు బలిరపు ప్రమాభిదిక్వితులును సనకౌదియతివరులును
నందికగుహాగజాననభృంగిరిటవీరభద్ర భైరవముఖ ప్రపథపతులు

గీ. దవిలి కొలువంగ గిరిరాజతనయఁ గూడి, యసుపమానర్హురత్వ సింహాసనమున
నక్కజం బగుతీపిమై నొక్కనాఁడు, హళిఁ గొలువుండె రాజరేఖార్థ మాధి.

47

ప. ఆయ్యవనరంబున.

48

సీ. మినువాక తెలివరు నినిచినకుండికఁ బనిఁడిచాయలఁ గేరుపల్లజడలు
వెన్నెలనిగ్గును నెదచిల్లు నెమ్మేను చక్కనిస్ఫటికంపుజపరంబు
గాలిసోఁకిన మ్రోయకడిఁదికిన్నెరవీడె యభినవమృదులకృష్ణా జినంబు
దట్టంపుగోపించదనపుండ్రస్మి కల్ గో పనమింతుకా పాయవసనములును

గీ. గలిగి భవభర్త చంద్ర శేఖర మహేశ, హర మహాదేవ సాంబ శంకర గిరీశ
యసుచు వేకుక నవోపి కరుగుచుచె, సారవిద్యావినుం దైనవారడుండు.

49

గీ. అట్లగుచెంచి దివిజమయమినగుండు, భక్తి దైవార నమహాత్ర భునినగరు
సాచ్చి వాచ్చినవేడుక అప్పుపడఁగఁ, గేలుగవమాచ్చి యద్దేదిమ్రాల నిలిది. 50

సీ. రాకేంఁగునీకాశరమ్యగాత్రమువాని రమణీయఫణిధూషణములవానిఁ
గందర్వశతకోటినుందరాకృతివాని డమరుత్రికూలఖడ్గములవాని
సదమలదరహాసరసాననమువాని భసితాంగరాగవిభ్రమమువాని
సింధురాజనసమంచితనిచోళమువానిఁ గరుణాకటాక్షవీక్షణమువానిఁ

గీ. బ్రథిభువనోద్భుతోరువైభవమువాని, ఘనతరానందహృదయపంకజమువాని
సకలలోకాధిపతి యైనసాంబళివునిఁ, గనియె మునిహాలి కన్నులకణవునీఱ. 51

క. అటువలె బొడఁగని కేలస, నిటలస్థలిఁ జేర్చి సంజనితకాతుకవి
స్ఫుటదంతరంగుఁడై య, జటికులపల్లభుఁడు వాక్యచాతురి మెఱయకా. 52

సీ. భసితాంగరాగాయ భక్తానురాగాయ పాలేక్షణాయ తుభ్యం నమోస్తు
భిర్నాస్త్రిచాపాయ భద్రేంద్రవాహాయ భయమిదూరాయ తుభ్యం నమోస్తు
భండనోద్దండాయ భానుప్రతాపాయ భవ్యరూపాయ తుభ్యం నమోస్తు
భరతప్రవీణాయ భవనాయితిసగాయ భద్రప్రబాణ తుభ్యం నమోస్తు

గీ. భావభవనంకారాయ తుభ్యం నమోస్తు, భవసరన్నావికాయ తుభ్యం నమోస్తు
భద్రచర్తాంబరాయ తుభ్యం నమోస్తు, భారతీశార్పితాయ తుభ్యం నమోస్తు. 53

ప. అని నమస్కరించి వెండియొ. 54

సీ. జయజయ కైలాసశైలనికేతన జయజయ దేవతాసార్వభౌమ
జయజయ గిరితీనూటామనోంబుజభృంగ జయజయ దైవవేశ్యాభుజంగ
జయజయ నిగమాంతసముదయసంవేద్య జయజయ భువనరక్షోధురీణ
జయజయ జలబాతసంభవాండపీచంక జయజయ కాశ్యపైశ్వర్యధుర్య

గీ. జయపురందరహారివిరించనముఖాళి, లామరస్తోమముకుటాంచలాంతిబాబ్జ
రాగమాణిక్యోచిత్విరాజమాన, చరణపంకరహద్యేక జయమహేశ. 55

క. పరమేశ నిన్నుఁ బొగడఁగఁ, దరమే శేషునకు హరిపితామహబలసం
హరులకు సనకాదిమునీ, శ్వరులకు నొక్కింతయైన పర్లింపంగఁ. 56

సీ. మహిమ మీఱఁగ సర్వమంత్రిరాజం దైనగాయత్రి కీవెపో నాయకుడెవు
శ్రుతు 'లేకయేవరు ద్రోవద్దితయ' యం చనిశంబు నిన్నెకా వినతిసేయుఁ
బ్రత్యహంబును 'శివాత్పరతరనాస్తి' యం చలర స్పృకుల్ నిన్నె తెలుపుమండుఁ
బురుహోత్తమఖ్యాతిఁ బరఁగువెన్నుఁడు వేయి రాజీసులు నిన్నె పూజనేయు

- గీ. జలజగద్భంధుమొదలగుజంతువులకుఁ బతి పగుటఁజేసి నీక విశ్రుతము గాఁగఁ
బతుపతిసమాఖ్య చెల్లె నబ్దురము మీఱ, నిన్నుఁ గొనియాడ నెవ్వరు నేర్తు రభవ.
- మ. కరికిఁ మర్కటకీటపోతమునకుం గాలాహికిఁ మూలపో
టరికిం జెంచుకొలంపుబత్తునకు వేష్ట న్నోక్షసామ్రాజ్యను
స్థిరసాఖ్యం బొనఁగూర్చి ప్రోచినకృపాసింధుండ వాహాధీ
సరియే యీహారికుఱ్ఱవేల్పుదొర లెంచ న్నికు శ్రీకంధరా. 58
- గీ. శ్వేతుఁడు మృకండునూనుండుఁ బ్రేతసాధు
చేతఁ గడలేనియిడుముఁ జిక్కి పొక్కి
నిన్ను శరణన్న జముఁ బడఁదన్ని వారి
కెన్నటికిఁ బావు లేకుండ నిడితి పధవ. 59
- క. హరి తననయసాబ్జముతోఁ, దొరలఁగ నొకవేయివికచతోయజముఁ న
శిరమునఁ బూజించినఁ గని, యిరువుగ నాతిసికిఁ జక్ర మిచ్చితివి గదా. 60
- క. నురదనుజా త్థిఁ జరువఁగ, గరళము ప్రధివించి జగము గాల్చఁగ దానిక
సరగున గళమున నిడుకొని, పరిపాలించితివి గద ప్రపంచంబు శివా. 61
- గీ. ధైరవాకృతీయును వీరధన్వమూర్తి, శరభసాహాయాపంబు సరవిఁ దాల్చి
వలినధవదక్ష నారసింహుఁశిరంబు, లేపుమీఱఁగఁ దునుమవె యీశ నీవు. 62
- నీ. గడితంపుటపరంజిగట్టుసింగిడివిల్లు గాలిబోనభుఁడికొఁడు సారి
యీరేనుమేనుఁ నేపుమాపులకోరి యార్జుఁడుతునియలై యతరు సరద
మిరుదుగ మొగముఁదొర లేనుపూన్పటి పగటివేలుపు నేలబండికండ్లు
ప్రాబల్కతుటుములు బలవారుపంబులు తెరగట్టువన్నియ తెగలుబంట్లు
- గీ. గాఁగ దిగప్రోల్లబలితంపుఁగడిమిఁ గూల్చి, జగము నావడి యుడిపి నికృంక నతరు
నీప్రభావంబు బుధులు నర్థింపఁ గలరె, భానుశతకోటిసంకాశ పార్వతీక. 63
- నీ. పులికరాసంబును బూదిగంధంబును బుటియకంచంబును మనుకుపేర్లు
చిలువుతాసాములు చికిలిము మొనవాలఁ కంకటికోడలేజింకకూన
పలుకుటఁదియలు చొనవనె మొగములు మెట్టటిదారంబు వెట్టకన్ను
చేతికుత్తుక యాతపోతుకెక్కెంబును గ్రన్నెలతలపువ్వు విన్నుదురము
గలిగివెఱఁగొందునీమూర్తిఁదఱఁపునందు, నిలిపియే ప్రొద్దుఁ గొలుతు నన్నెమిఁప్రోవు
శక్రుబలధీమదేవతాసావ్యభౌమ, గిరికుతానాథ నిఖలఁర్జరసనాథ. 64
- నీ. వేయినోళ్లును మఱి రెండువేలనాలు, కలు గలుగు శేషనకునైన నలు మొగముఁ
ప్రోద్దక నను దరమె ని న్నొగడ నింక, వేయునేటికి ననుఁ ప్రోవు వికృజనక. 65

గీ. అని నుతించుముబం ద్రుఁ గన్గొని శివుండు
 సారకరుణామృతార్ద్రాసుస్వాంతుఁ డగుచు
 నుచితపీఠాంతరమునఁ గూర్చుండఁజేసి
 కుశల మడిగి యతిమధురోక్తులవచించె. 66

క. మునివర సకలజగంబులు, ననివారణముగ జరింతు వచట నచట నీ
 కనుఁగొన్నవితఁ లెల్లను, వినుపింపుము మాకు వేడ్క విత్తరతింకఁ. 67

క. ఏయేజగములఁ జూచితఱి, వేయేదేశములు గంటి వేయేపురముల్
 పాయక పాడఁగాంచితఱి విపు, దాయొడలం గలుగువార్త లచ్చగఁ జెపుమా. 68

గీ. అనివ వారదుం డిట్లను నభవ సకల, భువనములఁ జూచుకొనుచు నేఁ జోయిపోయి
 నవకుతూహలమహితమానసుడఁ నగుచు, భూతలమున నేలారిపురము గంటి. 69

నీ. బహురత్న విరచితప్రాసాదములచేత రమణీయమణిగోపురములచేత
 నిందితాకారదివ్యమందిరంబులచేత సుకరకపోతపాలికలచేతఁ
 దపరియమయదీపతాధామములచేతఁ బట్టుజ్రసాసానపటలిచేత
 భక్తశైలోన్నతప్రాకారములచేత దివిజేంద్రవీలవేదికలచేత

గీ. విమలపద్మాకరోద్ధానసమితిచేత, గంధగజరాజ భేనుసంఘములచేత
 ధరణి సురమ్యుసజ్జనోత్తములచేత, భిష్యగతిఁ బోల్చు నేలారిపట్టణంబు. 70

చ. అసమశలోపమానసముదంచితవిగ్రహఁ గంటి నందుఁ గ్రో
 మ్మిసిమిక దానిబంగరపుమించులమించుపిసాళిమేసిరున్
 రసికమనోంబుజంబులకు రాగము గూర్చుఁ గొఱంతలేనిమే
 ల్పన నలరారు నొక్కయెలఁబ్రాయపుజాలరికన్యకౌమణిఁ. 71

ఉ. అన్నలమిప్పులం ద్రిభువనాంచితరూపవిలాసమాన్యులం
 గన్నులఁ గఁటిఁ గాని శశిఖండనమండన యెంచు నేని న
 క్కన్మియనంటిసోఱుకపుఁగల్గిఁ గనుంగొను పే నెఱుంగ నో
 యన్న గణింప శక్యమె మహాహికి దానికడిందియందముల్. 7

ఉ. కొప్పులు పాటియే మరునికొప్పుకరంబునఁ గ్రాలుజాళువా
 బొప్పుకుఁ గమ్మనింటి నెఱిపోటరిక్రొవ్విరితోటలొనిదా
 నిప్పుకు నిమ్ముల న్వలయనిద్దపుసంపెఁగఘ్రాపుకొప్పు కం
 దమ్ములకెల్ల నిమ్మడ యనం దగు జాలరిముద్దుగుమ్మకుఁ.

చ. కులుకుమిటారిగల్పించనుగుబ్బలసౌరుజగాని గారపుం
 చొలుకరికౌర్మణుంగుల నెదుర్కొనుకొప్పమిటారునిద్దపుం

గలికిపిసాలివాలు తెలిగన్నులతీరు గణింప మాయార
యల కలకంఠకంఠి కలరాగునాయారులు దానికుద్దయే.

74

నీ. చిన్నారిబాబిలికన్నె గేదగిపువ్వు వెన్నెల తెలిసిగువన్నెలగని
తకుమపుత్తిడిబొమ్మ తొలుకరిక్రొమ్మించుతలిరుబొంపపుమావిపలుకుచిట్క
చక్కెరలప్పగొజ్జగిదిటిపెనువాణక కపురంపుబరిణె వెంగలువకొలను
వలపులదీవి జవాదినించినబావి కమ్మకసురిక్రొవి సిమ్మపండు

గీ. చిలినిద్దంపుబద్దంబుపికిలిబెండు, మగువతలమిన్న వెలలేనిమానికంబు

75

వాగ నలరారు వయ్యెలనాగబాగు, వెలుప శక్యంబె యేలాటివలకెత్తన
సతిమెమునకు నోడి గందమామ కృశించి వెలవెలనై పుట శ్రేణుమండె
కెలిక్రొమ్మడికి నోడి తొలుకరిమబ్బులు నిలువెల్ల విపమాని మలలుమాట్ల
నువిదపాలిండ్లకు నోడి బంగరుగిండ్లు కాణచె మడుకుమఱ గణగణబాతె
కేడికన్దొయికి నోడి కేడిసమాలు మిట్టిపాటున నేట బిట్టుపడియె

గీ. దరుణెనునుజెక్కులకు నోడి దర్పణములు

మైల వాటిలఱ గొంతె గన్నానియుండె
నేమిచెప్పగు నఖిలలోకకాశి దికు

దానిసౌందర్య మెన్న నాతరము గాను.

76

నీ. ఆలిఖలవేడిశైవలలోమవల్లరి సారసవదనకల్లారపాటి

కలవాంసగామినికచ్చుపచరణాగ్రమునిరజంఘాలతశకులవయన
కలభోరుకాండకోకపయోధరద్యయనైకతనఘనకింజల్కరదన
కంబుకంధరవీచికావలియావర్తనాభికావివరమృగాలబాహు

యగుచు భువనాభిరామవిఖ్యాతి నెపుడు, వెలయుచున్నట్టియాఘనవేడితోడ
గరుడగంధర్యుఁడీకిన్నరనిలింప, భుజగగజగామినులు సాటి పోలఱ గలర.

77

క. పొడవుగ నెగిసి తకు కక్కుని, పొడచూపి యదృశ్య మగుచుఱ బోవుమెఱుంగులో
పడఱుకనెమ్మెయిజిగి కెన, యిడఱగాఱ బోలవుగదయ్య యిందువతంపా.

78

నీ. ఇది కీలజడ గాను చదువుపల్కుహుమావతీయనివాడికటారుగాని

యిది నెమ్మెగము గాదు కొదిమతు మైదనారివిలుకొనియద్దంపుబెలకగాని
యివి కటూక్షము లొనె చివురాకుబాకుసాధను గానితూఱుమొత్తములుగాని
యివి కుచంబులు గావు పూజిరా నెఱిబోదు మేలిబంగరుబొంగరాణుగాని

గీ. యిది వలపుకంబెదవి గాను మదనభూప

కరివిరాజితపద్మరాగంబుగాని
యనుచు రసికాగ్రణులు దనయవయవములఱ
బొగడ నెగడొంచు నార యాచిగురుఱబోడి.

79

నీ. కలికివల్లన్నులఁ దిలకించి చూచిన వెడవింటిదొరబాణప్పవ్వి గుఱియుఁ
 గులుకుచు జలిలిలితెలిసవ్వు నవ్వి నఁ గమ్మగ ప్రభుమారమ్ము గ్రమ్ముఁ
 దొకతొకవెలయుముద్దులమాట లాడిన సాంపార విశిశేనసోన చిలుకుఁ
 బుడమిఁ జక్కఁగఁ జూచి యడుగిడి నడిచినఁ బలితంపుఁగెంపురంగులు వెలుంగు

గీ. కచకుచకటిభిఠంబుచేఁ గౌను వడఁక, నూత్న చామిక రామాల్యరత్నఘటిత
 కాంచితకాఘటికాఘణంఘణలు సెలఁగ, దాసకులసారి మరునినిద్దపుఁగటారి.

ఉ. నుద్దులకేమి నాపలుకు నూనశ రాంతక చిత్తగింపు ము
 ముద్దియతెఱ్ఱిచూ పతనుమోహనకాతశిలీముఖంబుతో
 నుద్దికుకంఁగఁ బోయి మది నూహ యొనర్పఁగ నట్లు గానిచో
 నద్దిర యొల్లవారిహృదయంబులఁ గాడి చనఁగ నేర్చునే.

8

ఉ. అలతకూన యాలలన యాలవలీదశ్రోమలాంగి యా
 లోలకరంగకాబక సులోచన యామదచంచరీక ని
 లాలక యాసమగ్రకుమీసాంశుమనోజ్ఞముఖారవింద యా
 నిలకచాశిరోగ్రమణి నికుఁ దగుం బెఱుమాట లేటికిఱ.

82

గీ. గంఁగ యనువేరు దవ కెనఁగంఁగ భువన, మంఁగశౌకృతిఁ బొల్చునయ్యంగ నాల
 లామఁ గనుఁగొంటివేని యోస్వామి నికు, నిరుపమానందంసద్ది దొరకుఁ జాన్తు.

గీ. అని మునింఁద్రుఁ డెఱింగింప నభవుఁ డెపుడె, కొలువు చాలించి యొల్లవారలను బోవఁ
 బనిచి తనతోడ రాఁ గోరుపర్వతాధి, రాజపుత్రిక నంతఃపురమున నిల్చి.

84

నీ. జడల చిక్కులువాపి నకు నెత్తి నిగవైచి తావినంపెఁగఘాలదండఁ జాటి
 నిటలభాగమున ను న్వెలిబూదిలేఖయఁ బూపకస్తురిమక్కుబొట్టు వెట్టి
 వలువబంగరుకాలువలెవాటు గావించి మొలఁ బట్టుదట్టియముల బిగించి
 నులిచిగాటెంపుమీసలు చక్క సవరించి బవిరిగడ్డము దీరువడఁగ దువ్వి

గీ. కేలఁ జారుక పాలంబు గీలుకొలిపి, మేన నవగంధసారంబు మెదిచి పూసి
 గిలుకుపావలఁ దొడిగి యిగ్గిఱుఁ డప్పు, డతిమనోహరజంగమాకృతి ధరించె.

88

వ. అట్లు జగన్మోహనోదారజంగమాకారంబు ధరించి చనువెంచి యేలూరి
 మహానగరంబుఁ బ్రవేశించి తదంతిక ప్రదేశంబున నొక్కచోట.

86

మ. కనియె నిల్లగఁకుండు చిల్వబదరీఖుజ్జారజులీరచం
 దనమందారలవంగ చూతలవలీ సారంగ భల్లతకీ
 పనసాశ్వతక పితృతాలవటరంభాసారికేళోదికా
 వనిజాతానిశ భాసమానము సరోవాపీవృతోద్ధానముఱ.

97

నీ. కలకంఠకులకంఠకాకలీధానము ల్పలఁగి దిగ్వలయంబు చెవుడు పఱుప
 శుకకారికాకడంబకి మృదుస్వనములు జనుల కామోదంబు సంఘటింపఁ

బ్రహ్మదత్తశ్రీశ్రీ బ్రహ్మచారావంబు అవిరక్తశ్రీ తిరుటోత్సవ మొనర్చు
నవనవమకరందనందితేందిరి గానము ల్పొరముఖాకరము గాఁగ

గీ. ఘనమరాళారవంబులు గ్రమ్ముకొనఁగ, బంధురసుగంధగంధిలగంధవాసా
కాబకము లోలి నధ్యక్ష శ్రమము దీర్చు, నతిమనోహరగతిఁ బొల్పె నవ్వనంబు. 88

వ. అందు. 89

సీ. తావులీనెడుగుణ్ణమావి మ్రాక్షలచేతఁ బెనఁగొన్న గున్న సంచెఁగలపజ్జఁ
గపురంపుటనఁటిమోఁకలకంటిప్రాఁకిన పయంపుర్రాక్షపందిరులక్రింక
గమగవవలయచొక్కంపుగొజ్జఁగిదిట నేటఁజక్కరకడ నిరువుకొన్న
బలితంపుఁజెంగల్వబావులకేవులఁ బన్నినచలువచప్పగమునడ

గీ. నందముగఁ బొల్పునిద్దంపుఁజందమామ, బాలఁ గట్టినబాగువామేలితిన్నె
మీఁడ మోదంబు దళుకొత్త మిక్కుటంపు, తీవీఁ గూర్పుండెఁ జంగమదేవుఁ డపుడు.

వ. అయ్యవసరంబున. 91

సీ. కురులుచిక్కులు విప్పి కొప్పు విప్పగ దిద్ది యనయక మురిబొట్టు నొనలఁ బెట్టి
వలిపెచెంగాని పాపడ చక్క నవరించి కరుకుబంగరుచేలఁ గట్టి ఘటించి
చిలుగునైతాణిఁంచెల గుబ్బలు దిగించి గడితంపువలిగమ్మగలవ మఱది
కలికొన్నులమించుక జ్జలంబు ధరించి యలగుసంచెఁగదండ లర్చి నించి

గీ. హరకేయూరకటకమంచీరకాంచి, కాంగులీయకకర్ణపత్రాదివివిధ
మణివిధూషణనిర్తలఘ్నణులు వెలుఁగ, గంగశృంగారలీలావృతాంగి యగుచు.

గీ. నెచ్చెలులఁ గూడి నేడుక లచ్చుపడఁగ, నొచ్చె మొదపనిహాల్మైఁ బెచ్చువెరిగి
పచ్చువిల్కానిమేటిరా లచ్చి యనఁగ, వచ్చి చెచ్చెర శృంగారవనము సొచ్చి. 93

క. చొచ్చి ఝణంఝువునినదన, ముచ్చయరంభాసమానమోహనకటకొ
ద్యచ్చరణసరసేహ యై, విచ్చలవిడిఁ బూలుగోసె వెలఁదులు దానుకా. 94

చ. చిలుకలఁ దోలి కొయిలలఁ జందరవందరగాఁగ నేలీకే
కుల బెదరించి కున్నెదల గుప్పునఁ బాఱ నడంచి యంచలం
గొలకులఁ బాసి జక్కవలకు న్నిలరాయిలు మాపి పూఁబొదల్
వలఁగొని దూటి కప్పురపువంతుల దాటి విహారలీలకా. 95

గీ. కప్పురము కంచెలితీకానికాయ మూచి, పాదపము లెక్కి తియ్యనిపండ్లు మెక్కి
సరసగతి డాసి తావికొవ్విరులు గోసి, చెలులు పుష్పాపయకేళి సలిపి లోలి. 96

సీ. కణకాంగి నివాసికకు బోక యగువీఁకఁ గణపట్టుచున్నవి గంధఫలులు
శుకవాణి నివా తెఱకు సాటి యగుపాటిఁ దనరాదున్నవి దానవములు
ముకురాస్య నిగుబ్బలకు నుద్ది యగుబుద్ది నిం పూనుచున్నవి యీ డెపండ్లు
కలకంఠి నివాభీకకు సరి యగుమురిఁ బొల్పొడుచున్నవి పొన్నపూలు

గీ. ముగుడ నీదంతముల కెన యగుపొగరున, మురువుఁ జూపుచు నున్నవి మొల్ల మొగ్గ
లనుచు ననోన్యస్వరసోక్తు లాడుకొనుచు, ననలు గోసీరి సరసిజాననలు మొనసి.

ఉ. అప్పుడు జంగమేశ్వరుఁ డొయారము దద్దయు మీఱ వేడ్కైతో
గుప్పన లేచి పాదములగు త్తపుఁబాణలు మెట్టి లీల న
య్యొప్పులకుప్ప లున్నయెడ కుబ్బలరారఁగఁ జేరి కోరికల్
చొప్పుడ మ్రోల నిల్చి మనిఁ జొక్కుమి నబ్బుర పాటు వాటిలకా, 98

సీ. చిన్నారిమోమునఁ జిలుగుచెప్పటఁ గ్రమ్మఁ గొనబాణుపువ్వులఁ గోయుదాని
గడితంపులేయొండఁ గ్రాగిన నెమ్మెయిదివల నందంద నిలుచుదానిఁ
దాటిపూఁబాదరిండ్ల దూఱుచో నడలినకొమ్ముడి సఱించుకొనెడిదాని
గుత్తంపువలిగిబ్బిగుబ్బుచిన్నులమీఁద నులుకొన్న సరు లిమ్ముకొలుపుదాని

గీ. ఏటుమీఱంగ జలిలిలిపాటఁ బాడి, బోటులకు సంతసం బెదఁ బూచుదాని
వన్నియలకల్ల మిన్నయై యున్నదానిఁ, జిన్నిప్రాయంపుజాలరికన్నెఁ గనియె.

చ. కని యొనలేనికూర్తి మనిఁ గ్రమ్మఁగ సమ్మగమిన్నమిన్నకా
మనసిజరాజ్యలక్ష్మి యగుమానిసిడిగ్గఱఁ జేరి కోరికల్
పెనఁగొన నార యీకులుకుబిత్తరిగుత్తపునిండుగొఁగిటం
దనివిసనకా సుఖంపక నితాంతలతాంతక రార్తి యారునే. 100

క. అన్నుల నెందఱి నేనియుఁ, గన్నులఁ జూచితమిగాని గరుదాహిమరు
త్కిన్నరనరభాముల నీ, కన్నెలతలమిన్నఁ బోలఁ గలరే యొన్నకా. 101

గీ. సకియనెమ్మోము పున్నమచందమామ, కలికికన్నులు వాలుగగండుమీలు
పాలఁతిచనుగుబ్బు లపరంజిబొంగరాలు, తరుణి చిక్కులు మృదువవదర్పణములు.

గీ. కలికి పదియాణువన్నె బంగరుసలాక, గావలయు నద్దిరా యట్లు గాక యున్న
నఖలసంగపరిత్యాగ లైసయకుల, డెండములకైన నాస పుట్టింపఁ గలవె. 108

చ. పగడము బంధుజీవకముఁ బంకజరాగము దాసనంబు లేఁ
జగురును బింబికాఫలముఁ జెందిరముం దిర మొప్పు నిప్పడే
ముగురులమిన్నతీయ్యనునుమోవికి సాటి యటంచు నెంచఁగాఁ
దగదుగదా తగం దగవుదప్పి వచించుట దోసమేకదా. 104

చ. మొలకమిటారిగుబ్బులును ముద్దులు గారు మెఱుంగుచెక్కలం
దకుకుపిసాళిమాపులును దమ్మివీరి నిర్జనించుమోము క్రొల
దొలుకరిమబ్బులం వెగడువోరపుఁగొప్పును గల్గి యొప్పు ని
క్కలికియలంతిజన్వనము గన్నులపండువ యయ్యె నద్దిరా. 106

- సీ. గజనిస్తుపంతులగజలిజ యొవరించి మాలారఫలములఁ గలిసేసి
 తమ్మి మొగ్గలచోకాబు మైల సకలించి శ్రొన్ననబంతులఁ జిన్నబుచ్చి
 కరికుంభములఁ దిరస్కారంబు గావించి యపరంజిగింకుల నవహాసించి
 పాన్నకాయలసాకు సన్నగిల్లఁగఁ జేసి జక్కవకప నెఁసక్కా మాడి
- గీ. మేలిరకసంపుబలుబొంగరాలఁ దెగడి, కనకధాత్రీసచేంద్రశృంగములఁ గేరి
 లీల నలరారు నార మే లీలతాంగి, కులుకుసిద్దెపునలిగబ్బిగుబ్బివోయి. 106
- గీ. బాలికానుశివెన్నగుచో బారఁడేసి, చేదీతులమిన్నకమ్ములు చేరఁడేసి
 కలికవలిగబ్బిగుబ్బులు గాతఁడేసి, చేసి నకుమేలమాములు నీసె నజాదు. 107
- చ. నిలుకడఁగన్నకార్తఱుఁగునిద్దపుఁబల్కుల నేర్చుకొన్నశ్రొం
 దకుకుపసిండిబొమ్మ నెఱతావులు గావించినమానికంబుచే
 వ్వులుగలగుజుమావి దిగఁబాఠిననిర్తలచంద్రరేఖ యీ
 యలికులవేడిసోఁకుగ మూర యొమూరల నెంఱుఁ జెంఱునే. 108
- ఉ. ఆద్దిర నాకు దీనినెవ రబ్బినగాబ్బునగుబ్బవోయిఁ జే
 కొద్దిగఁ బట్టి కొఁగిటకు గూర్చి నిగారపుమోవిసారకు
 న్దున్నులుగొంఱు మనననవినోవముల నివ్రహారంతుఁ గానిచో
 నెద్దియు నామనంబున కొకించుకఱోరికఁ దీర్చ నేర్చునే. 109
- క. ఆని పలుకుమ మెల్లన య, స్వనితామణిఁ జేర నలిగి వెలపులు నిగుడక
 మనసిజమదసూకుఁ డి, బ్బినియెక మృదువచనరచన లలరారంగకా. 110
- క. ఎవ్వతవు నీవు దవుల, బువ్వులఁ గోఱుంగవచ్చి పాలు పారకులే
 జవ్వనపుమేను గండఁగ, నివ్వనవీథిం జరింప నేమిటి కబలా. 111
- క. కామునిఁ బూజ యొనర్చనొ, హైమవనీరమఱువకు సమర్పణ యడనో
 గోఱుగఁ బా న్వులరింపనొ, యేమిటి కీఘాలు గోసె దిగ్ధరాడ్లమనా. 112
- క. కొమ్మలకు గూడి క్రొవ్విరి, కొమ్మలపై నిమ్మమీఱఁ గూరిమిమనునా
 లమ్మల నెమ్మదిఁ ద్రిమ్మగు, కుమ్మెదలఁ గలంచె దిట్లు వోసము గాడి. 113
- క. చెంగల్యులవలెనో గొ, జైంగులు గావలెనొ మంచిచేమఁతులు సం
 పెంగలవలెనో తెచ్చెద, శృంగారవతీలలామ చెవుమా నాకుకా. 114
- క. కొమ్మా కొమ్మా యిదె విరి, కొమ్మ కర మ్మలసి సాలసి కోసితి నీక
 రమ్మా పూఁబాదరిండ్లకు, నిమ్మారఁగ మఱియుఁ గోసి యిచ్చెద నచలకా. 115
- క. జిలిలిచెమ్మట మోమున, నలుముకొనం బొదలవింటు నలసెద వేలా
 వెలిపూసురటి న్విసరెద, నిలుమా యొక్కింతినీవు నీరజవదనా. 116
- క. నకు లాఁగినానిగా నె, మ్మనమునఁ దలఁపఁగఁ జనదు మానిని వేద్యకా

- నునుగప్పురంపువిడె మిడి, గొనునూ యనుమాన ముడిగి కునలయనయనా. 117
- ప. అనిన నేమియు మాతాడక గంక యూరకుండినఁ దత్సభీజనంబు లజ్జంకను
య్యం గనుంగొని యిట్లనిరి. 118
- క. ఎవ్వడవు కోరి బి విభ్ర, డిద్విధమున నాము మీటి యేకతమ వనిం
బువ్వులఁ గోనుచు మెలఁగెడు, జవ్వనలం జెనకి పొదువఁ జాగితివి భ్రీ. 119
- క. ఏరా గారా మారఁగ, నారాటం బెత్తి హత్తి యబలలఁ జెనకఁ
మేరా తీరా యూరక, పోరా పోరాము లుడిగి పా మైటకై నకఁ. 120
- ప. అనిన వానివచనంబులు సరకుఁగొనక వెండియు జంకమేత్వరుండు గంకం
గనుంగొని. 121
- గీ. పువ్వుబంతు లాసంగవే పువ్వులబోడి, చిగురుటాకైన బిగదే చిగురులబోడి
దండఁ గూరిచి యిడుచు వేదండయాన, యనుచు మెల్ల నె నర్తోక్త లాడుకొనుచు.
- సీ. కిన్నెర మీటి కబ్బిటి సన్నలు నేయుఁ బకపక నగి యేలపదముఁ బాడుఁ
గెంగేలలాంతంబు గిరిగిరఁ ద్రిప్పు లోఁ జొక్కుచు వెడవెడ మెక్కుమెక్కు
లింక లింక యటంచుఁ జెంగున దాఁటు మీసలు గీటు గడ్డంబుఁ జక్కఁదువ్వుఁ
గులకుచు జలివిలిపలుకులఁ జెప్ప గామిడి యయి మైటకొం గొడిసి తిగుచుఁ
- గీ. దివిరి బలిమాలి దిక్కులు దిరిగి చూచు, నవలి కరుగువోఁ ద్రోసి కడ్డనడి ప్పినిలుచు
వలపుమీఱంగఁ జెలిమరుల గొలుపుకొనుచుఁ, గోడెప్రాణంపుజంకమకులవిభుండు.
- క. కొమ్మావికొమ్మచివు రదె, కొమ్మా కెంగేల నందుకొమ్మా యని మే
లమ్మాడుఁజెలుగుపయ్యెదఁ, గ్రమ్మినవలిగుబ్బవోయిఁ గరుఁగొనువేడ్కకఁ. 124
- ప. ఇత్రేఱంగున హోరంగునం జెలంగి మెలంగుజంకమపుంకపుం గనుంగొని యంకనా
మణు లిట్లనిరి. 125
- క. మున్నెప్పుడుఁ గొమ్మతలో, నెన్నిక గాఁ దిరిగినాడ వేమి బళా మేలో
కన్నెలవెంబడిఁ బడి కడు, మున్నటికెల మెలఁగె దిట్లు మోసంబుగదా. 126
- క. కొంచక మున్నెందఱి భ్రమ, యించితిని గదా చెలంగి యీవేసమునకఁ
మంచిది బిదత్తుగము లా, కిండుక మాయెడల సాగ వే లామాటలో. 127
- సీ. కరతాళగతు లెసంగఁగఁ దందినా ల్వాడి చొక్కుచుఁ జిందులు ద్రొక్కడేమి
కెఱిల నగుచుఁ గన్నట సన్నలు నేసి వలిపువ్వుఁబొడలకఁ విలిచెదేమి
గరువంపుఁజెన్న రాగము దీసి యబ్బుర పాటుగాఁ గిన్నెర మీటెదేమి
చాలరేఁగి గురవప్ప శివ యంచు నటువలె వెడవెడ గఁతుల వేసెదేమి
- గీ. కడిదియొయ్యార మేపార నడలి నుంచి, విరులబంతులఁ చెప్పని వేడెదేమి
జోగు లెచ్చట యిల్లాలిజోటు లెచట, కానిబుద్ధులు మాని వేగంలె చనుము.

- క. అనవిని జంగమతేఁ డా, ననబోఁడుల నీసడించి నగుచుం గన్యా
జనచూడారత్నంబుం, గనుఁగొని వెండియును నేర్పు గడురఁగఁ బలికెఱా. 129
- ఉ. అంగన నిన్నుఁ గంటి నెఱియం గనుపండువుగాఁగ నేఁడు నీ
బంగరుబొంగరాల కెనవచ్చుమిటారపుగబ్బిగుబ్బలు
ప్యాంగఁగఁ గొఁగిలించి వలపుల్ దఱుకొత్త సుఖంపఁ జేయవే
జంగమవారిపాపఁడ భుజంగకలాపమనోజ్జఘాషుడఁకా. 130
- క. వెండియుఁ బైఁడియు నాయెడఁ, గొండలవలె నుండు మెండుకొని యెప్పుడు నో
యఁడజగామిని చూడ న,ఖండమహోన్నతవిభూతిఁ గలబాఁడఁ జామి. 131
- గీ. ఎంతకన్నను నీడక న్నెఱుఁగకుండ, గరిమ నుండుదుఁ దలపువ్వు గండకుండ
నెలఁత నన్నేలు చిరమఖాన్వితునిజేసి, నిన్ను నేప్రాంఁడ దలమీఁడ నిలుపుకొందు. 132
- గీ. అంబుజాక్షి కుచేరునియంతవాఁడు
బలియుఁ డొక్కఁడు చెలికాఁడు గలఁడు నాకు
మఱియుఁ దఱలనిసిరి గల నెఱి యనుంగు
గలఁడు గద నాకు బ్రహ్మను గన్నవాఁడు. 133
- క. మేనెల్లఁ దెల్లఁబాఁతును, గానంబడ దిప్పు డొక్కకన్నులకంబుల్
జానరవిజడలుకంటెను, జానరొ నినుఁ గోరి మెదొసంగులు వడుటకా. 134
- గీ. అన్న మెన్నడు నెఱుఁగ నీయానఁ గన్ను, దెఱవ వెఱతును మంటచేఁదెఱలుచుండు
మేను సగ మయ్యెఁ గరుకులోనిచేఁడు, వదల దలివేణి నీమీఁదివలపుకతన. 135
- క. పులికిని భూతంబునకుఁ, బలితపుమత్తేభమునకుఁ బామున కెదలోఁ
దలఁకక తిరిగద నెప్పుడుఁ, బొలఁతీ నీమీఁదివలపు పొరిఁబొరిఁ బెరఁకుకా. 136
- కా. రావే మత్తచకోర చారునయినా రావే జగన్నోహిని
రావే రాజమరాళకాబగమనా రావే లతాంగీమణి
రావే పూర్ణగుఢామయూఖివదనా రావే మిళించాలకా
నావెంటకా లతికాగృహంబునకుఁ గండర్పాహవక్రీడకుకా. 137
- క. మాచని నే మును గలివితీ, వైరము దీర్పంగఁ బూని వాఁ డిపు డెదిరకా
హారమఱిరతిరమణుని, హారకుణీ నన్ను రకుల నలరింపఁగదే. 138
- సీ. శాస్త్రకొమ్మనికమ్మకమ్మవిపానకం బెమ్మతోఁ గ్రాంతంగ నియ్యరాద
తళితళిల్ దులకించుబెళుకువల్లన్నుల సాంపార మొమ్మెత్తి చూడరాద
నిక్కుచక్కనిగుబ్బ లక్కునఁ గడియించి బిగియారఁ గొఁగిటఁ బెనచరాద
ఘనజఘనసలఘుటితనీవీబంధ మెడలించి మరుకేళి నెనయరాద

- గీ. చిల్కుచిల్కునఁ జేనియల్ చిలుకఁ గులికి
 పలుకఁగారాదె సిగ్గు నిప్పుచ్చరముగఁ
 కెలులటక్కులఁ దలఁపున నిలుపఁబోక
 మానిసిమణి తమిఁ దీర్చి మనుపు మిపుడు. 189
- క. ఆగ్లలపువలపు సాలపులఁ, బెల్లెలి నిను వేఁడుకొ నెదఁ బ్రి యమారఁగ నఁ
 బిగ్గఁ గవుంగిటఁ గూర్చవె, సిగ్గులను వీడనాడి చిగురుంబోఁడీ. 140
- క. న న్నన్యం గా నెన్నక, సన్నకసన్నగను గోర్క సమకూర్చవె బి
 కన్నెఱికపుమున్నెఱికపు, మున్నెఱికలు నూపనేల ముద్దులబాలా. 141
- ప. అని యనేకప్రకారంబులఁ బ్రార్థించిన నప్పించుఁబోఁడి యింతుక తల వంచి
 యూరకున్న సంగడికత్తియ లజ్జంగమేశ్వరున కి ట్టనిరి. 142
- క. జంగమదేవర వని యొక, భంగిం దాగితిమి గాక బాపుర నిన్నుక
 భంగించి పాఱఁ దఱుమమె, లాంగక మఱియొక్కరైన లోకం బెఱుంగుఁ. 143
- క. అఱుఱు లేటికి మాతో, మఱిమఱిఁ గొఱగానివెడఁగుమాటలు వలుకఁ
 వెఱువు మంచిచె మాచే, నెఱిఁగెదుగద యింక నిపు డహీనగుణాంకా. 144
- చ. సరిసరి మంచిబాణవె విచార మిఁకేటికి నన్యకామిబి
 మరతవిహారలంపటతఁ జొక్కు చు మేలము లాడవచ్చె బి
 కరణి మెలంగుచుండుటకఁ గా దనువారలు లేరు ధాత్రిపై
 హరిహరి యింతిచుండగ పుటాటలఁ గంటిమె యొండునేనియొక. 145
- క. తిరుమకదినుబి వెంతెర, కర మరుదుగ నుదుటఁ గన్ను గలనాఁ డైనం
 దరలి చెనగఁడె మాతో, విరసించి యబాహ కడిందివింతలు పుట్టెక. 146
- క. కావరమున మాచెలిపై, బివిధమునఁ గన్ను వేసి యొలవించెద హా
 మావారు విన్న జంగమ, దేవర ననుకొన్నబకుఁ దిప్పలు రావే. 147
- ప. అనిన నజ్జోగిరాయండు వారల కి ట్టనియె. 148
- మ. పలుచందంబుల వేఁడుకొన్న నకటా బాలామణిం గూర్చకే
 చల మారం గలఁగిం(హి)పఁజూచితిరి వాచాలత్వము ల్పీఱ నె
 చ్చెలు లి ట్లందఱు మీరు గల్గుటకు రాజీవాననుం గంతువా
 లరుండుపులపాలఁ బో నిడదరా హా యెంతగయ్యాకులే. 149
- మ. కలకంఠంబులు శారికిల్ శుకముఱం గాదంబమల్ భృంగముల్
 బలము ల్తోడుగ వెంటనంటి కొలువక బాలానితంబు ల్కెలం
 కుల రాఁ బంకజవైరి మింట వెలుగం గో యంచుఁ బెల్లార్చి మీ
 కలకంఠమణిపై మరుం డెదురుబోఁ గాపాడఁగా నేర్తురే. 150

- న. అని పలికి వెండియు గంగం గనుంగొని. 151
- క. ఉన్నవిధమున వేడిన, సన్నక నన్ను గనుకోర్కె సమకూర్చక హా
మిన్నంది పొంగి పారలేద, వన్నన్న గణింప బల్లయాలివి గదనే. 152
- క. తాఱుచుఁ బూపొదలెత్తను, దూఱుచు బలితంపుఁజెట్టుతుని కెక్కి వడిం
బాఱుచుఁ బెద్దతయానతి, మీఱుచు విహరింప నీకు మేరయె చెప్పుమా. 153
- క. పలుమఱుఁ బరిమాలిన లోఁ, గలఁక విహించుకొని లోఁతు గనఁబడనీ కీ
మఱకలఁ బెట్టెను నీకు, న్నిలువెల్ల విషంబు గదవె నీరజగంధీ. 154
- క. విను విను నాపలు కిప్పుడు, వనజాతముఖిలలామ వాలెము నాతోఁ
బెనఁగొనఁగఁ జనిన నవ్వుల, ననిశము భంగములపాల నడలేదపు సుమీ. 155
- గీ. అనినఁ జిఱునవ్వు లోలోన నడచుకొనుచు, గంగ తనతప్పుక్రొవ్వాడికలికియాపు
తలనువిరిగల్వకూపులై యరనికొండ, నింపు దీపింప మెల్లన నిట్లు అనియె. 156
- క. భలిభలి సర్వజ్ఞుడనీ, పలుకుల కింకేమి లాఁఠిపడుచుల వెంటక
వలఁగొని తిరిగెడునిట్లు, యిలఁ గా దనువారు లేర యెంతటివారుక. 157
- గీ. పరపతిలోలుడవు నీవు కాళి మీఱ, నచలసంస్థితి సానుల నంటి తిరుగఁ
జెల్లుగా కిట్లు లిల్లాండ్రఁ జేరి మెలఁగఁ, జనునె నీ నెయ్య మిఁకఁ జాలుచాలుపొమ్ము.
- గీ. అని పలుకుచున్నచోఁ జెలు అద్దిరయ్య, జోలెబంగంబు నీ కింతజోలియేల
సరి భళా పడవదర యెం చరిదిహోయలు, గదురఁ జనుచెంది రిండ్లకు గంగఁగూడి.
- క. ఆత్మజీ జంగమరాయఁడు, చిత్తము తత్తరముఁ జెందఁ జిడిమడిపడుచుక
చిత్తరహాయ లెదఁ బెనఁగొన, మెత్తంబా టూని చనియె మెల్లనఁ బురికిక.
- ప. చని యొక్కవిచిత్రజీవితాగారంబున నుపనిష్టుండై యండ నని సవ్యసాచికిగాం
గేయం డెఱింగించిన నతం డతని నవ్యలికభావిధానం బెట్లని యడుగుటయును.

అశ్వాసాంతము.

- మ. శరదించూపమచేతా నిర్జితవిపక్షపూర్వకైలాసధూ
ధరశృంగాటక గేహ దీనజనసంప్రణామితోత్సాహ భా
స్వరగోవల్లభవాహ పర్వతసుతాసంభోగకేళీకళా
నిరతాభ్యంచితమోహ సారబలనిర్దిష్టాగ్రబాహర్గళా. 162
- క. కరుణావరుణాలయ గిరి, శరణా శరణాగతా ర్తజనఘనభయసం
హరణా తరుణాభామ్యత, శిరణాధరణా సమగ్రకీర్తిస్ఫురణా. 163

మాలిని. పురదనుజవిధంగా ధూషితోద్యద్భుజంగా
 సురుచిరధవళాంగా నూరిచేతోబ్జధృంగా
 కరకలితకురంగా కాంతగంగోత్తమాంగా
 తరణిశశిధరాంగా చైవవేక్యాభుజంగా.

164

గద్యము. ఇది శ్రీమత్కుక్కుచేశ్వర కరుణాకటాక్ష నిరీక్షణ సంలబ్ధ సరసకవితా
 సామ్రాజ్యధురంధర ఘనయశోబంధుర కాండిన్యసగోత్రి పనిత్ర మాచిమంచి
 గంగనామాత్యపుత్ర సకలసంస్కృతాంధ్రలక్షణకళాకాళలాభిరామ తిష్ఠకవి
 సార్వభౌమప్రణీతం చైవవేలీలావిలాసం బసుశృంగారరసప్రబంధంబునందుఁ
 బ్రథమాశ్వాసము.

ద్వి తీ యా శ్వా స ము.

రాజితగుణసంగా
 ఘోరాఘతమృపతంగ కుతలశతాంగా
 తారేశహారనారద
 హీరాభిశుభాంగ కుక్కుటేశ్వరలింగా.

1

శ. ఆనధరింపుము పాండున్య పాలనందనునకు గంగానందనుం డిట్లని చెప్పం దొడంగ
 నట్లు శాంబరి జంగ మేశ్వరుండు వివిక్తదేవతా గారంబున వనియించి యున్న
 సమయంబున.

2

గీ. సకలలోకాధిపతి యైనశంకరుండు, గంగకై చిట్టు వంతలఁ గలఁగుచుండెఁ
 బగలుసేయుట తగదని పరచె ననఁగఁ, గమలహితుఁ డస్తశైలశృంగమానఁ జేర.

గీ. కాలకంఠుండు బాలారిక న్నై తనకు, నబ్బు నని యుట్టి తాండవం బాడుచున్నఁ
 జదలఁ బర్వినకంబాయజడ అనంగ, నంబరస్థలి సాంధ్య రాగంబు మఱసె.

4

గీ. చిగురువిల్కాఁడు దనతొంటిపగఁ దలంచి
 విశ్వరూపంబుదాల్చి శోవెఱు నగులు
 గ్రమ్మకొని శౌల్వఁ జంద్ర శేఖరునిమీఁదఁ
 గడఁగి దండ్రైవనఁగఁ జీకటులుపర్చు.

5

క. మర లపు డంబరకేశుని, శిరమునఁ బూజించుచున్నఁ జెన్నారెడుక్రొం
 బరవంపుబొండుమల్లియ, విరు అనఁ దారకలు గగనవీధి న్నెఱసెన్.

6

క. హరునకు గంగకుఁ బెండిలి, సరగున నగు నని నిలింపనతు లారతు లీ
 గరములఁ బట్టిన మేల్బం, గరుపల్లెం బనఁగఁ దుహినకరుఁ డుదయించెన్.

7

గీ. భవుఁడు బాలారిక న్నైకై బడల నొడలి, విరహపక్షి తాపజనితపాండురమరీయ
 లబ్బురంబుగ జగములఁ బ్రబ్బె ననఁగఁ, బండురేయెండ లెల్లడ నిండుకొనియె.

ఉ. జంగమరాయఁ డయ్యెడల బాలశిలేమయ్యుయార మాత్మ వే
 భంగుల నెంచి దర్శకుని బారికి చిట్లు చలించి యార సా

రంగవిలోచనామణిపరాకున న నికురించి యేగుచో

బంగరువైట్రుకొం గొడిసేపట్టి పెనంగక పోవనిచ్చితికా.

ఉ. గద్దరిబోటిక త్తియలు గ్రమ్మి నయముగఁ బెక్కులాగులక
సద్దులు నేయుఁగా భ్రమసి జంటఁ దెనంగఁగ నేరనైతి వే
మద్దులకేమి యీపలువజోటులపంతము దీతి నేఁడు నా
బుద్ధికి మోస మయ్యెఁ గద బూమెలగీములు వాడులోచనలో. 10

చ. మరుఁడు విరోధి చంద్రుఁడును మందసమీరుఁడు నేల నిల్ప రీ
పరభృతకారికానికరబర్హి మరాళశుకీమధువ్రతో
త్కరిములు నాకు భూతములు కంజముభీమణి బల్లయాళి హా
హరిహరి యింక నీసరిసిఱాంబక బాధల కెట్లు దాచుదుకా. 11

ఉ. ఏకతిఁ దాగువాడ నిపు డెవ్వరి నేక్రియ వేఁడువాడ న
బ్బాగిరి నింక నెందు నులభింబుగఁ గన్గొనువాడ నెట్లు వై
వేగినదాకఁ దాకువెడవిలునితూపుల నోర్చువాడ నా
హా గురులింగ దానిహోమ లాత్మఁ దలంచిన గుండె ర్పుల్లనుకా. 12

ఉ. హా వికచారవిందముఖి హా మదమ త్తమరాళ గామిని
హా విబుధేంద్ర నిలరుచిరాలకబాలక హా విలాసిని
హా వరవర్ణినిజనశిఖాస్రమణీ రమణీ ననుం గడుకా
భావభివప్రనూనకర బాధల కగ్గమునేసి యేగితే. 13

క. చిరముఖదాయిని విని నిను, నిరవోప్పఁగ వేఁడుకొనిన నిటు భింగములం
బెరయించి లోఁతు చూపక, దరిఁ జేర్చక నుళ్లఁ బెట్టఁ దగునే గంగా. 14

క. నీకరుణామృతధారా, శీకరములఁ బైనఁ జిల్మి చెచ్చెరఁ దాపో
త్రేకిము చల్లార్పం గదె, రాకాహిమధామసమతరంగా గంగా. 15

వ. అని మఱియు విరహవేళంబున. 16

ఉ. ఎక్కడ నల్కుడైన జలజేక్షణ వచ్చె నటంచు లేచి న్న
ల్లిక్కులు నూచి కానియెడ దీనత నుస్సురటంచు నూర్చు నే
చక్కిట నెద్ది గన్గొనినఁ జాన శుభాకృతిగాఁ దలంచు హా
చక్కెర బొమ్మ యించుఁ బలుచందములం బలవించు సారెకుకా. 17

ఉ. కన్నులు మూయుఁ ద్రుళ్లిపడి గ్రక్కున నిక్కులు రోయు నూరకే
సన్నలు నేయుఁ బై పలువఁ జయ్యున నవ్వలఁ ద్రోయు మిఁటిపై
వెన్నెలఁగాయఁచందురునివేడికిఁ దాఁ బెడఁబాయు నద్దిరా
చిన్నెలజంగమప్రభుని చిత్తవికారము లెన్నఁ జిత్తములో. 18

- క. అలికిరకారికాపిక, కలహంసమయూరణోకగలరవకురలి
 కులరవముల కులికిపడుం, జలిమలయల్లండు గుండె యుల్లని లీలకా. 19
- ప. మఱియును. 20
- క. మదనాదాసకులాంబుజ, వదనామణికోటకు నేను వంగుగఁ బోసి
 కదనా యిటులేపఁగ నళి, గదనాచే నైవలొంటికత మఱచితివా. 21
- గీ. మొదల నిలమిఁడఁ బడఁదన్ని పిదప నాద
 రించి తలనుంచుకొనుటకు మంచిలేకక
 హా గురుద్రోహి ఎగుటెల్ల నగపడఁగ
 నన్ను బన్నంబుకొందింపఁ జన్ను చంద్ర. 22
- ప. అని బహుప్రకారంబుల మనోవికారంబులం బారలుచుండె నంత నిక్కడ. 23
- గీ గంగమద్దుగుల్కెడునాజంగమయ్య, చెలువువదిసెంచి ఎలవులు చెంగలించి
 యంగభవకాతమాతసాయకపరంప, రావికంపితీవృదయరాజీవ యగుదు. 24
- చ. కళవళపాటుతో నులకకంకటిపై మెయిఁ జేర్చి తద్దయొక
 సాలయంచు మోవిమానికపుసొమ్ములు వే నడలించి వైచి యూ
 ర్వులు నిగుడించుచుం జెలిమిబోటుల్బిట్టు సలించుచుం గడుక
 ఎలవులవెచ్చు మోచ్చు మదవారణయాన మదిం జలించుచుకా. 25
- క. చిలకలు నంచలు రొదలచుఁ, బిలిచిన మాటాడ నోడి తెల్లలుచు మదిం
 గలఁగుచుఁ బండుచు లేచుచు, బలవించుచు ఎగలఁ బోగిలి బాములఁ బడుచుకా. 26
- మ తలయూఁచుం దనలోనఁ దానె నగుఁ జెంతం జేరఁగానిక నె
 చెల్లలం దిట్టఁ గనుంగవం బడిబడిం జిప్పిల్లబాస్పాంబువుల్
 తెలివారుం గొనగోళ్లమీటుఁ బొగలుకా దివ్యప్రతాపాంజ్యల
 జ్జలజాతాంబకకాతమాతవిశిఖసాస్థరానలజ్యాలకా. 27
- ప. ఇట్లు విరాళిం గ్రాలుచుండి మఱియుం దనలోన. 28
- ఉ. ఏటికిఁ బువ్వుదొంపునకు నేగితి నేగిన నందు నీటునం
 బాటిలమన్నక్రొందలియఁబ్రాశుపుజంగము నేలఁ గఁటి ప
 మ్మేటి నటు ల్లనుంగొని తమిం గనగుడుక యేలవచ్చితికా
 బూటకపుంబొంతుకలు బూమెలఁ బన్ని రికేమినేయుదుకా. 29
- ప. అని జంగమేశ్వరుండురించి యిట్లనియె. 30
- గీ చిగురుబిల్కాని గెల్పు నాసాగనుకాఁడు, లీలమై వచ్చి న స్ఫటిమాలుకానిన
 వేలనై యేలఁ బొమ్మంటి జాలివూలి, చెల్లఁబో నింక నే నేమీనేయుదాస. 31

ఉ. ఆక్కట గల్పిగుబ్బగవ నక్కునఁ జేర్చి కవుంగిలించి క్రొం
 జక్కరమోదిపానకము సారకుఁ జాల నొసంగి వానితోఁ
 జక్కరవంటిమేల్పియడుసంగరలీలనుఖంపకున్నచో
 గ్రుక్కన నాకు నీనుమళరప్రదరానలతాప మారునే. 82

ఉ. కిన్నెర మీటుచు న్వగలఁ గేరి యలంతిగఁ బాటఁ బాడుచున్
 సన్నలు నేయుచు న్చిగువుచన్నులపైఁ గనువేసి దాయుచున్
 సన్నక వన్నుఁ బూఁబొదలచాయకు రమ్మని వేఁడునీహోయల్
 గన్నులఁ గట్టిసట్టు లగుగద్దరిజంగమరాయసారకుణ్. 83

ఉ. ఇందునిభాననామణుల నెందఱి నెందఱి ము న్భ్రమించి శ్రీ
 నందనుఁ బాఱఁద్రోచితివి న న్నటుల న్వలయించి నెమ్మదిం
 గొండల మందఁజేసి యెటకో చనువెంచితి నీకుటారపుం
 జంద మెఱుంగ నైతిఁగద జంగమరాయ సతీమనోహరా. 84

క. మారాశుగశుకమధులి, ట్పూరావతపికమరాళబర్హిమరున్ని
 హారాంశులసడి కలికద, రారా నకా శ్రేమ నేలరా రభసమునకా. 85

గీ. పూలు పన్నీరు గందంబుఁ బోక లాకు
 అనఁటిపండులుఁ జక్కర యగరుఁ గప్పు
 రంబుఁ గస్తురిఁ గూర్చి యర్చన లానరు
 రార వైశంబ జంగమరాయ యిపుడు. 86

ప. అని వగలం బొగులుచున్న మగునం గనుంగొని సభేశిఖామణులు దవలో నిట్లనిరి.

గీ. కూళజంగంబు వాలారుగోళ్లనిండ, వెలపుమందేమొ చల్లి యిక్కలికి నిట్లు
 చుగులు గొల్పెను గాఁబోలుమాయగాండ్లు, జోగులను నమ్మవచ్చు నె కుదతులార.

గీ. శ్రేతఘామలఁ దిరుగుచు ఘాతకోటి, వెంటఁ జనుదేర వేర్చి యొంటిఁ బూసి
 తోళ్లు బునుకల నెమ్ములు బెల్లుదాల్చు, జోగులకమందుమంత్ర ముల్ జోలెనుండు.

ప. అని గంగం గనుంగొని. 40

గీ. ఏమి నీ నెమ్మనాన నీ గ్గింతలేక, వానిఁ దిగనాడి పొగలెదు గానిఁబడుచుఁ
 బెద్ద లెన్నంగఁ దగినబిబుద్ది విడిచి, చిడిపిజంగంబు దా నేమి నేననొక్కొట్ట. 41

గీ. తల్లిదండ్రులు గుఱము పెద్దలును మఱియుఁ, దగినచుట్టంబులును విన్నఁ దప్పకాచె
 చిన్న దానవు నీ బిల్లు సిగ్గుమాలి, పలువెఱంగుల నొరలంగఁ బాడియగునె. 42

క. కటకట పిడికెడుకూటికిఁ, గొటికలఁ బడి బికిర మెక్కుకొని మనియెడు న
 మ్ముటుమాయజంగమునకై, యిటువలెఁ గృశియింపఁదగునె యిందునిభాష్యా. 43

గీ. వద్దు మాయస్తు యిత మంచుబుద్ధిగలిగి, దక్షురపుజంగమయ్యవై దలఁపువిడిచి
 నెమ్మినుండుము శుభములు నివ్వటిల్లు, బోగు లెచ్చుట నాడెంపుబోలు లెవట.

నీ. కటకట నాకటఁ గన్తి వొందఁగనేల పనఁబట్టి దోరంబు మెసఁగరాడె
 యొడలెల్ల బిగిదప్పి బడలి యుండఁగ నేల యగుటగన్తురీంద్ర మలదరాడె
 సొగసెల్ల విడిబాట వగలఁ గుండఁగ నేల వెలలేనిదివఱము శ్చెట్టరాడె
 తలయెల్ల జడగట్టి మలిన మొందఁగ నేల తీరుగాఁ గ్రొమ్మడి ద్విరాడె

గీ. గట్టిపలిపట్టుపుట్టము లట్టరాడె, చలఁగి కపురంపుఁడములఁబు నేయరాడె
 దావిక్రొంబువ్రుసరములఁ దాల్పరాడె, యువిది బ కిది యేలాటియోజ చెప్తను.

చ. చిలుకలఁ గొట్టెదేమి దరిఁ జేరినబోలులఁ దిట్టెదేమి వె
 న్వలపులఁ బొక్కదేమి తలవంచీ మదిం గదలఁ బొక్కదేమి యూ
 ర్వుల నిగుడించెదేమి కనుబొమ్మలసార ముడించెదేమి హా
 చిలుకలకొల్పి బవెడఁగవిన్నియ లిన్నియుఁ జెప్పఁ జెత్రిముల్. 46

ప. అనిన వారల కాకన్యకామణి యిట్లునియె. 47

క. చెలెలార యింత నెల్లలు, వలకఁ గానేల లచ్చి నొనుగుని కనయా
 చెలువము గలయవ్వలఁటికి, వలనీత మీతోడ నిక వాదము లేలా. 48

గీ. వినుఁడు నామాట మీరెల్ల వీను లలగ, నలినముఖులార వాప్రాణవాఘఁడైన
 జంగమస్వామిఁ దెచ్చి యోర్వంగరాని, మదకపిఠిభార్తి మరలించి మనుపరమ్మ.

ఉ. బంగరుపట్టుపుటములు భాసురరత్ని విధూమణులు లు
 ప్పొంగఁగ మీకు నిచ్చి పరిపూర్ణకృ నానుతి నాదరంతు నా
 లింగముతోడు నాపలుకు లెస్సగ నమ్మఁడు బోలులార యా
 జంగమరాజకేళిరుని జయ్యన నిచ్చటఁ దెచ్చి నిల్వఁడి. 50

క. ఇవిధము గాకయుండిన, నవ్వల అవ్వలఁ బెనంచి యుండఱిలానగా
 నవ్వలఁ బెట్టక యూరక, పువ్వారంబోయెలార పొం డిగువులకుక. 51

మ. కులమెల్ల న్నిరనించి గేలి యిడ బికోపంబు దీపింప మా
 తలిదండ్రుల్ నితయంబునం దిడక పంతుంబారఁ బోడోల బ
 చెలికత్తెల్ మఱి మీర లందఱును ఛిఛి యంచు మాషింప బ
 నలఱేని న్నుగువానికొఱిటను నే వాలంబు గ్రీడించెదగా. 52

ప. అని కనరుగనంబడం బలికెన వలికి చెలికత్తయ లొండోనుల మొగంబులు చూచు
 కొనువారును, గుజగుజలం బోవువారును, సలింబువారును, బసడింబువారును,
 నిడ మిడిమేళం బనువారును నై యుండి యలసి కొంతకడవున కంచుక గనుమూసి
 నిదురింపం దొడంగి రాసమయంబున.

క. గంగయఁ గడితపువలువచె, ఊగు ముసుంగిడి కడిందితాతనమున నా
శృంగారపనికి మెల్లనె, జంగమపుంగవుని వెనుకఁజనియె నొకర్తె. 54

వ. అట్లు చని పనిం బ్రవేశించి. 55

నీ. కొడుగక గాటంపుఁబాదరిండ్లదండలఁ గొదకొని సారకు వెదకి వెదకి
తిన్న నికపురంపుఁడిప్పలచొప్పల నిలుచుచు నందంద నెమకి నెమకి
వలపు గొజ్జఁగిటివంతల చెంతల దాని పల్లెఱఁగుల రోసి రోసి
పరువంపువలిదాఁకపందిళ్లసందుల సొలయుచు మఱిమఱిఁ జూచి చూచి

గీ. వలపు లంతంత కుబ్బ నన్నన్నెకాని
నెందుఁ బొడఁగాన నేగక కుంది కుది
యిందువదన వసిరరుబృందములను
అళి అడరంగ నిట్లని యడుగఁదొడఁగె. 56

నీ. చిన్నారివగకాఁడు చెన్నార మీవద్ద నిలిచియుండఁడుగదా నిమ్మలార
సింగారములకుప్ప చెలువొప్ప మీదండి మొనసియుండఁడుగదా పనసలార
ముద్దుజంగమతొఁడు మరిమీఱ మీపజ్జ ముసలియుండఁడుగదా మావులార
నెఱజాఱలఱమిన్న నీటార మీచెంత దాఁగియుండఁడుగదా దబ్బలార

గీ. యలరువిలుకానిఁజెగఁడుసోయగము గలిగి
కడిఁదిమీచాయనిగుఱు కడలఁ బర్వ
జగములెల్లను వలయింపుజగమగండు
మీకడకు రాఁడు గద వలిదాఁకలార. 57

క. ఈ డెన్న రానిసొగసుల, నాడెందము గరఁగఁజేసి నలిఁ బెట్టినయా
పోడలతలమానిక మిపు, డీదా నిపడ కీడ కేలేరఁడుగా. 58

క. అన్నన్న కడిఁదివగలక, నన్ను న్వలయించి చనుట నాయమె వానిం
గన్నారఁ జూపఁగదవే, పొన్నా ని కెన్నరానిపుణ్యంబుగదే. 59

క. జగ మెల్లను వలయింపఁగఁ, దగుసోయగమున వెలుంగుదంటవిరాళిం
బొగలించి చనియె వానిం, బొగదా గనఁజేయఁబిక్కు బొగడికవమ్మక. 60

గీ. తలిరువిల్పూనిదాడికి నలికి యులికి, పలుచెఱంగుల నినుఁగోరి వలసియున్న
చెలియ నలయింపఁ దగదని తెలిపి వాని, నగుపడఁగఁజేయరే కొమ్మటనఁటులార. 61

వ. అని మఱియును జంగ మేశ్వరుంగురించి యిట్లనియె. 62

ఉ. ఏలర యింతవంతచలమేలర నన్ను మనోభవనల
బ్యాలలనేఁడిమిం బొగలఁ జాలర లేజవరాలరా మదిం

జాల దిగు ల్గులొక్కనియె బాలమునేయక వేగవచ్చి నా

మ్రోలఁ గనంబడం గదర ముద్దులజంగమరాయ మ్రొక్కెడకా. 68

ఉ. పొంగుచు ఏమఖాంబుజము ప్రొద్దునఁ జూచినవేళ యొట్టిన్
యొంగజాఁ డెంతియుం గుపితుఁడై వెనుదీయక యేచఁచొచ్చి న
న్నంగవలం గలంచి యిటురా రదఁబెట్టెద వేల చాల నీ
సంగతిఁ గోరుకొంటిఁగద జంగమరాయవిలాసభాసురా. 64

గీ. ఆనుచు వనమెల్లఁ ద్రుమ్మరి యంగు నెచట, జంగమస్వామిఁ గానక గంగ యలని
చాల నొప్పారుబాలరసాఠసాల, మూలమునఁ గొంగుపఱచి కన్నాసియుండె. 65

క. మరుఁ డభ్రు డిందీవరసర, నిరుహానిలోత్పలాప్రకృతివిళిఖంబుల్
పొరిఁబొరి వెడవింటఁ దొడిగి, కరిగామినిఁ బింజెపింజె గాఁడఁగ నేసెకా. 66

క. ఆటువేసిన హా యని యు, క్కుటిఱిలక సోలి తెలిసి కుసుమాస్త్రనిశా
విటమధుకరహంసకుహూ, రటమలయానిలాలఁ గినుక ప్రబృగఁ బలికెకా. 67

గీ. పార్వతీశంకరులమీఁదఁ బఱచి మున్ను, బన్నమందిన నుద్బలోపలను మఱచి
యిపుడునామీఁదఁ దొడిగద విక్షుచాప, మింక నీవేమియుయ్యెదోయెఱుఁగరాదు.

క. సోమా నీవును నేనును, గామాంతకుశిరముమీఁదఁ గలసి మెలసి మాకా
బ్రోమమున నుండు మిప్పడు, నామీఁద న్వేడిచూప నాయమె నీకుకా. 69

సీ. మరుని శంభునికంటిమంట మ్రింగెడునాఁడు తాఱి మీ రేబొక్క దూఱినాఁడు
దర్పకుఁ డిభ్రుచే దగ్గుఁ డయ్యెడునాఁడు కలఁగి మీ రేయేటఁ గలనినారు
పలరాజు హరునిచే నిలిగిపోయిననాఁడు సురిగి మీ రేకోనఁ జొచ్చినారు
మదనుఁ డీశ్వరునిచే మడిసి పోయిననాఁడు పారి మీ రేతిప్పఁ బట్టినారు

గీ. నాఁడు గ్రుమ్మర జీవించి వచ్చినపుడు
సిగ్గులే కిట్లు వెంబడిఁ జేరినారు
మధుపచక్ర్రాంగపరభృతమలయపవను
లార గణుతింపఁడరమె మీదీర మిపుడు. 70

ప. అని యనివారితానంగసంతాపాటోపంబునం బొరలుచుండె నంత. 71

గీ. అత్తగ్రహమున నక్కడ ననుఁగుచెలులు, త్రుల్లిపడి లేచి నెజ్జయు నెల్లవోట్లు
వెదకి గంగనుగానక వెఱుఁగుమీఱ, పరుస నందఱు శృంగారవనము సొచ్చి. 72

సీ. కందర్వశరభాధఁ గుందుచు నందంద శివశివా యని స్వమ నేయుదానిఁ
బొగలుచు గడితంపుబుడిబుడివేడిక న్నిటిజాలోకొనగిర మీటుదాని
నెందు నల్కొడువిన్నఁ బొందుగాఁ జెవియొ్గు పొంచి నల్లడ లాలకించుదానిఁ
బొరిఁబొరి నిలమీఁద బొరలుచు లేచుచు నుసురంచు నిట్టూర్పులుచ్చుదానిఁ

- గీ. గమకపురంపుబలుదుమాకప్పు చిమ్మి, క్రముకొని వీచునలినాతె మైరలకు
నడలి యెడరాక గడగడనడకుదానిక, జిన్నికన్నయక గాంచి రాచిగురుబోండ్లు.
- గీ. కాంచి మెల్లన దరి కగుచెంచి ణాని, జడుపుదీరంగఁ బుప్పూడి దడిసి కైచి
మెదవుగపురంపుబూడి నెన్ను గుటఁ బెట్టి, యిందుబింబానలు దాని కిట్లు నిలరి.
- ఉ. ఆమక చెల్ల నీ విటుగయా రితవమున మమ్ముఁ బిల్వకే
ముమ్మర మైన వేదనల ముగ్గుచు నినడురేయిఁ గోనకుక
నెమ్మది నొంటి రాఁదగునె నెమిదిలో ననుకేల లేచె హా
కొమ్మ వదింపఁ జెల్లము లగులగద నీడుకడిదిచందమల్.
- క. చిలుకలు గోరువంకలు గో, యిల లంచలఁ నెమలీగములు నెడపక యెవుదుక
గొలగొలలాడుచు విగహాల, నలవఁగ నిచ్చునె వనంబు నీకుం గొఱయే.
- గీ. కొనర యిట్టి పుప్పూడి కేలగోనచు నొక్క
యెడను గాలూనఁ గండ్లచు బడి చరించు
బోగి జంగాల కిరవైనచోటు గదవే
పడఁతి యిఁక వానిపై వాస విడిచిరమ్ము.
- గీ. ఆపు నీయింట నకలభాగ్యములు గలవు, దండ్రి యందటిలో నెన్నదగినధనికుఁ
డింకఁ దగవోటఁ గల్యాణ పెలమిఁ జేయఁ, నద్దు రాఁపు యిఁటికి బుద్ధి గలిగి.
- వ. అని యూరడించి నెచ్చెలు లచ్చెడియ్య నింటికిం దోడ్కొనితెచ్చి యిట్టగోప్తి
ప్రకారంబులఁ బ్రొద్దుగడవుచుండి రింతి.
- ల. వేగుజక్క వొడిచె విడువక తామ్రచూడఁబు లఱచె నిరలడఁబు మాసఁ
దుర్బు చెల్లవారఁ దోయఁమిత్తుండు, పొడవుగొడిమిఁదఁ బోలుపుమాపె.
- ఉ. ఆప్పుడు బోటిసెచ్చెలులు వోలిని దాసకులాగ్రగణ్యుడై
యొప్పెడుకలభివ్రుకడ నొయ్యనఁ జేరి కుమారచందమల్
దప్పక చొప్పడం జాలివి తా రట నేఁగిన నాతిఁ దాత్తలో
ముప్పిరిగొన్నయంగదల ముగ్గుచు నేమియఁ దోచకుండెనక.
- గీ. కొఱతకడవు విచారించి కూఱుఁ బిలువఁ, బంచి కూర్చుండ నీడి బుజ్జిఁగించి యొడఱు
దడవి ముద్దాడి కొఱడొకడవనకఁగి, మారకాహణిఁ గాంచి ప్రేమమునఁ బలిక.
- క. ఆహ్లా సితలఁ జేమియఁ, నెమ్మతి గాకున్న దిపుడు స్వాంతంబునకే
నిమ్మాట విని కలఁగుచు, రమ్మని పిలిపించినాడి రయమున నిన్నుక.
- గీ. తల్లిని వేమిగోరఁ దగిలి నేకుఁ, గాని యిక్కానివని నేయఁ గాడు నుమ్ము
కేరి మఱ యెడయ్యనఁ గాఁక్షింపఁ బోక, చిడిపిజఁగవమానిఁ గాఁక్షింపఁ దగునె.

- క. కులమునఁ గలపెద్దలు విని, వెలిపెట్టినఁ గూడి పాత్రు విడినాడిన హా
 తలవంపు లయ్యెడుంగద, చెలియా యీలాటిబుద్ధి చెల్లునె నీకుక. 85
- క. కులమును రూపమును గల, చెలువుని రప్పించి పెండ్లిసేసెద నీకుక
 జలజాక్షి గానిబుద్ధులు, నల దిశ నామాట వినుము వాలాయముగక. 86
- న. ఆనినం దండ్రీకి గంగ యిట్లనియె. 87
- ఉ. పొంగును మాఁడులోకములఁ బూనికతో విహరించి పాపముల్
 భంగ మొనర్చుచు న్భువనపావని నా విలసేల్లబాహ్నువీ
 గంగను గాని నే మనుజకన్యను గాను నిజం బతంచునుక
 జంగమవాఁడు గాఁడల భుజంగమరాజకలాపుఁ డారయక. 88
- గీ. తండ్రీ యిమ్మాటఁ గొంతిచ్చిల్లిమున నీ ప, తీంగిదిగాక యూరిక తీన్పుపడిక
 యతనిరప్పించి వెన వివాహం బొనర్చు, నిఖిలవాంఛాఫలంబులు నీకుఁ గలుగు.
- క. ఇటువలెఁ గాకుండిన నా, నిటలాఁపునిపాద మాన నీయాన మఱెం
 తటివలవంతునినైనను, గటకట నే నిలక నొరుని గాంక్షింపుదునే. 90
- వ. అనిన సంతస్థిల్లి శంఖదేవుండు వెండియుఁ గూఁతన కీటనియె. 91
- గీ. ఆమ్మ యిమ్మాట నిక్కువం బయ్యెనేని
 నతఁడు నిజమూర్తిఁ జూపించి యఖిలదివిజ
 వర్తములఁగూడి యింటికి నచ్చెనేని
 ప్రేమ చైవార నే నిన్నుఁ బెండ్లిసేతు. 92
- క. విను మూరక ని న్నొసఁగిన, జనులందఱు నవ్వఁ గులముపాములు నన్నుం
 గనుఁగొని యెగులు వెల్కరె, వినితా నీ వెఱుఁగనట్టివల నిఁకఁ గలదే. 93
- అ. అనిన సంతస్థిల్లి యప్పుడు గంగాభి, వాని యభవు వాత్సలోనఁ దలఁచి
 కరయగంబు మోడ్చి స్థిరభక్తి చైవార, వినియసరణి నిట్టు లనుచుఁ బలిక. 94
- సీ. నకలలోకారాధ్య సర్వజ్ఞ సర్వేశ గిరిసుతాప్రాణేశ దురితనాశ
 ధూతభావన పరంశ్రోతిస్వరూప మహాదేవ శంకర చూరమహేశ
 జగదవసాధార నిగమాంతసంచార ఫాలలోచన భగ్గ నిలకఁత
 నందివాహన భృంగిసాట్యప్రమోద గీర్వాణసంస్తుత్య పురాణపురుష.
- గీ. నాదబిందుకళామయ వేదవేద్య, చక్రగర బాణభక్తరక్షాధురీణ
 నామనోనాథ కైలాసనగనివాస, వేడ్క నవధారుదేవ నావిన్నపంబు. 95
- గీ. దేవ మాతండ్రీ యగుశంఖదేవుఁ డిపుడు, నాకు నీరును బెండ్లి యొనర్చఁ గోరి
 తివురుచున్నాఁడు బ్రహ్మాదివిదవరులు, దవిలి గొలువంగ వేసేకఁ దరలిరమ్ము. 96

గీ. నీకు నామీదఁ బ్రేమఁబలు నెరయఁ గల్గె, నేని నే నీకుఁ బ్రియురాలనేని యిపుడె
వేర్తి నైవార జాలారివిభునిమ్రాల, నిలిచి నామాట సత్యంబు నెరపవయ్య. 97

ప. అని గంగ ప్రారంభించున్న సమయంబున. 98

సీ. హరియు బ్రహ్మయుఁ బురందరముఖ్యుడికృతుల్ గవిసుధాకరముఖ్య హాపతులును
సనకాదియోగిగుంజులు సకీప్తామైత్రానిరూఢీముఖ్యమానివరులు
వీరభద్ర కుమారభైగవభృంగిరిటూడి ప్రమథ నాథు లప్పరసలు
గరుడకిన్న రయక్షి గంధర్వఖచరగుహ్యక నాగసిద్ధవిద్యాధరులును

గీ. బలసి కొలువఁ గ వసమనై భవముతోడ, నందికేశ్వరు నెక్కి యానందలీల
సకలలోకాధిపతి యైనసాంబశివుఁడు, దాసకులహాళిమ్రాలఁ బ్రత్యక్షమయ్యె. 99

ప. ఆట్లు సాక్షాత్కరించిన దాక్షయింటింట్లభం బొడఁగాంచి పులకితాశేషాయవుం
డును, నిర్భరానందరసోత్కుల సేక్రుండును, విస్తయాకులస్యాంకుండును నగుచు
దాసకులశ్రేష్ఠుండు సాష్టాంగదండప్రణామంబులు గావించి బహుప్రకారంబుల
వినుతించి కృతాంజలి యై యిట్లనియె. 100

గీ. ఆధవ నాభాగ్యమహిమ శిష్యులై పొగడ, హరిపురందరిక మలాస నాదులకును
గవఁబడగ రానినిన్ను నేఁ గంటి నిపుడు, సావనం బయ్యె నహహ నావఁగడంబు.

గీ. నీచకులయింటి కిప్పుడు నీవు నచ్చి, యొనరఁ గ న్యాధివై నిల్చియున్నవాడ
నేతెఱుగున నిన్ను సలపీ కుఁడేసి, యనుపఁ గలవాడవయ్య చంద్రోత్తమాంగ.

ప. అని విన్నవించి యొక్కదివ్యమణిమఱుమందిరంబున విడియించి, సకలబుధబాంధ
వామాత్యపురోహిత సువ్యాజ్జనంబుల రావించి, శుభిమహూర్తంబు నిర్వయించి,
నిజగృహాదికం బలంకరించి తదనంతరంబున. 108

సీ. శుభితుార్యనినదంబు లభినఃస్థితి మ్రోయఁ గరదీపి కాసముత్కీరము వెఱుఁగ
ద్విజసతీమణులు ముతైపు సేనఁబ్రాల్ సల్ల నుర్వీసురేండు లాకీర్వదింప
గణికానికాయ మ్మగ్లికవృత్త్యంబాఁ వెనజాతిముఖులు నివాస లోసఁగ
వందిమాగధులు నైవారంబు లానరింప గాచుకుల్ గానవైఖరులు నెరప

గీ. మంగళద్రవ్యములఁ గొంచు మఱీయుఁ బుణ్య
కాంత అగుజీర నత్యంతకారుకమున
సకలబుధబాంధవా శ్రితసహితుఁ డగుచు
భవు నెగుక్కొనఁ గైవర్రపరిభృథుండు. 104

ప. ఆప్పుడు మహాదేవుండు దివ్యదుండుభిధానంబులును, గంధర్వకిన్నరగానంబులును,
రంభోర్వశీప్రముఖాపురస్సరోజాస్సాలాస్సావిధానంబులును, జండీశ్వరశ్రుపదిత

గద్వపద్యవిధానంబులును, దివిర్నభప్రవృత్తదేవతరుత్రనూనంబులును, దేవినూనంబులును, నిరంతరమహోత్సవలీలాముహూర్తవిత్ప్రీమధభటసంతానంబులును, బృందారకసుందరీసందోహ పరివేష్టితదిత్రసుణీవితాళంబులును, ననూనంబులై చెలంగ నందికేశ్వరాయానుండై, యభినవవైభవంబున శంఖదేవునగు బ్రవేశించి, యచ్చట వాహనంబు డిగ్గి, వివాహమంటపాధ్యంతరంబుసొచ్చి, సమవితపీతాగ్రంబున ముఖాసీనుడై యున్న సమయంబున.

105

ఉ. అంగన లాక్కొండలు ప్రయత్నముతోడ నలంకరించి యుత్తుంగవివాహ వేదికి ఎఱుముటిఁ దోడ్కొని తెచ్చి వేష్ట. నుప్పొంగును నున్న యాచకులు భూసురముఖ్యులు నప్పురాంతుకుకొంగును బెండ్లిపీట నిడి కంకణముల్ దగఁ గట్టి గంటిటకా.

106

గీ. శంఖదేవుండు దేవతాపార్యశోముఁడగు మహాదేవునకుఁ బ్రియం బలకఁ గాల్చి గడిగి తనముద్దుబిడ్డను గంగ వపుడు ధారవోసె నిలింపబృందములు వొగిడి.

107

వ. అప్పుడు.

108

సీ. నీరియును వాణీయుఁ జెలఁగి నేనలఁ జల్ల గుఱుఁ దోజ్జయై లగ్న మరసి తెలుప మారియు బ్రహ్మయుఁ బెద్దలె పనుల్ సమకూర్చి శ్రుతివాక్యములు వన్దిఘండు వచింప శచియు నరుంధతీనతి నివాసి. లూసంగ రంభోర్వసులు విగత రవలి గాడఁ దులంబును నారగుల్ దొడరి గానమునేయ దేవగుండుభులు మేల్తీవి మెఱుము

గీ. హర్షమున విశ్వకర్మ దా నంది యిచ్చు, కనకమంగళీమాత్రంబు గంగయరుతఁ గట్టి శుభమొంది నసమానగరిమ మెఱుము, సకలభుసనాధిపతి యైనశంకరుండు.

గీ. హరునితలకొ గంగయు న, త్రగుణీకరంబున హరుండు దమిమీఱఁగ వా విరిముతైపుఁడలఁబ్రా ల్యోసితి విఱునగవులు దలిర్ప శివకరలీలకా.

110

వ. అట్లు విద్యుక్తప్రకారంబున వివాహం బొనగించి, కంకణబాధంబు వేడలించి యున్నంత శొక్కనాఁ దొక్క శుభముహూర్తంబున.

111

సీ. ఘనసారహిమనిరగంధసారమసారిష్యుగ నాభి కౌమోదమేగురంబు మణిముముపవ్యంకమంజూషి కౌసాలభంజి కౌఘంజవి శ్రాజితంబు తపనీయుముత్రావి శానక భావికౌష్యజనదర్పణచామరావ్యతంబు కాలాగరుదకాంక కాలిక సామ్రాణి కౌఘాపవాస నాగంధింబు

గీ. వీటికావేటి కౌబాలవిలసితంబు, కజ్జలకరఁ డిమండలాఖండరత్న దీపసంతానదీపితోద్దీపితంబు, నైనయొక కేలికౌగ్యవోధ్యంతరమున.

112

- క. మదనవిభంజనుఁ దతిస, మదహృదయాంబుదుమాఁ డగుదు మహిలామణికి
యొకరుదును మామనుండఁగ, మదనగు లాకికొంద రపు డమందప్రేమకా. 113
- గీ. బాలికామణిఁ గైసేసి పడకటింటి, కలమితోఁ దోడుకొని చని యిండుమాళి
యొద్దఁ గదియించి తమ్ములం బొసఁగఁజేసి, చనిరి సన్నకసన్న నాశంభుఁ డపుడు.
- గీ. చిగురుబోఁడిని వెజ్జనుఁ దిగిచి బుజ్జ
గించి కొఁగిటిఁ బెనని కోర్కెలు దలిర్పఁ
గామళాస్తోత్రనియతి నక్కంజముఖిని
రతులఁ గరగించి సుఖలీలఁ గ్రాలుచుండె. 115
- ప. అట్లు నవోధాసంగమసౌఖ్యానుభవలీలా వైభవంబునం జెలంగుచు, గొన్ని వాస
రంబు లచటనుండి, యంతట నొక్క నాఁడు యథాస్థానంబునకు వేంచేయ నుద్యో
గించి, మహాదేవుండు శంఖదేవున కిత్తెఱం గఱింగించిన నతం డిట్లని విన్నవించె.
- క. దేవా నాకులమెల్లను, బావనమై వెలసె భక్తపాలన విద్యా
ప్రావీణ్యం బేర్పడఁగా, నీ విచ్చటి కగుచెంచి నిలుచుటకతనకా.
- గీ. దేవ మాయింట నెప్పుడు నీవు నిలిచి, యుండవలె ననుకోర్కె లో నుండువాకు
వెఱుగు నిచ్చాట మీతోడ విన్నవించ, నింక మీచిత్తమెట్టిదో యెఱుఁగనేర. 118
- క. మా కిట నీ వల్లఁడవై, ప్రాకటగతి నిలిచియున్న భాగ్యంబునకుకా
లోకు లెఱుంగఁగ నన్నుం, జేకొని ధన్యునిగఁజేయు నీతకరమకటా. 119
- ఆ. అనిన మెచ్చి శంభుఁ డటులేనిదివ్లుజ, లాపహారలింగరూపి నగుచు
నీగృహమున నుండు నిశ్చలభక్తితో, నన్ను గొలుచుచుండు వక్షువించార. 120
- ప. అని యతండు గోరనట్లనె శృపఁజేసి మన్నించి యతని నచ్చట నుండ నియమించి
మహోత్సాహంబున. 121
- గీ. ఆభవుఁ డప్పుడు దివ్యగుండుభులు మెఱుఁఁ
బ్రమధనరులును దివిజులు బలసికొలువ
గంగతోఁగూడి వృషరాజగమనుఁ డగుచు
లీల వేంచేసెఁ గైలాసశైలమునకు. 122
- ఉ. అంతకమున్న నారదమహామనిష్యుఁడు వెండికొండ కే
కాంతిముగాఁగ నేఁగి గిరికవ్యక్ గన్నొని యుంబ శూలి దా
సంతసమొప్ప గంగఁగయనుజాలరికన్నియఁ బెండ్లియాడి నీ
చెంతికు ఎచ్చుచుండె నిదె చెప్పితి నీకు సవిస్తరంబుగకా. 123
- క. అని దివిజమునివ ర్ణ్యుఁడు, వినిపించి యాభేచ్ఛ జనిన విస్తయ మొదవకా
మనమున హేమవిద్యూధర, తనయ దిగుల్ పూని తద్దఁ దలఁకుచు నుండకా. 124

- సీ. అంతట శంకరుఁ డఖిలామరుల యథాస్థానంబులకుఁ బంచి సరభసముగ
గౌరికి వెఱచి యాగంగను జడలలో నిడుకొని వగరున కేగుటయును
గారణాంతోడ నక్కుఁగ్రేంద్రునందన తలుపులు బంధించి వల మెలర్చ
మీసాంకదమనుని లోనికి రాకుండ నతికఠినోత్తుల నాడుచున్న
- గీ. మదిఁ గలంగి పురాణి యస్తుధురవాణి, కిట్లు లని పల్కె నహహా నీ కిట్టికినుక
యేల నామీదఁ బొడమే నే నేమితప్ప, నేనితి నచింపఁగదవె నాచెంత నిపుడు.
- క. భక్తపరాధీనుడ నే, భక్తుల నరయంగఁ గోరి ప్రతిజిసము నా
సక్తిని దిరుగుచు నుండుదు, వ్యక్తావ్యక్తుండ నగుచు ననజాతముఖి. 126
- ప. కావున నాకుం దప్ప గా విచారించి కనాటబంధనం బొనరించు టుచితంబె
యనిన నతనికి భవాని యిట్లనియె. 127
- గీ. ఎచటి కేనితి విందాఁక నెచట నుంటి, వెన్నఁడవు రివు నీతెఱం ననెఱుంగఁ
గ్రోత్రవెండిలికొడుకులగునఁ గడింది, సొగసు కైకొనియున్నావు మాడ నిపుడు
- గీ. తివిరి కామాంధకారవై తిగుగుప్రోసి, నేమి నీబాడ యింత యు నెఱుగరాదు
తెలియఁజెప్ప మటన్న నద్దేవితోడ, సింహరేఖాశిఖామణి యిట్లులనియె. 129
- క. పశ్యేండువదన విను మే, సర్వజ్ఞుడ నహహా మేలు సర్వజ్ఞానిపై
నుర్విని జను లెవ్వారు న, ఖర్వసుతిం దలఁగి పోగుగద పరికింపక. 130
- గీ. నిలకంతుండ నే హరినిలనేటి, నిచెలిమిఁ గోరుకొని వచ్చి నిలిచినాడ
నార మే త్నీలకంతుడ నైతి నేని, కేక లివణంబు నేగంబె గిరికిఁ జనుము. 131
- క. శ్రీ దాకిరాతుడను నేఁ, జేడియ యటులైన నీవు జంకలు పులులం
గ్రోడంబులు గలయడవికిఁ, బోడిమితో నేటలాడఁ బొమ్మా నెమ్మి. 132
- సీ. ఆబల నేఁ బశుపతి నహహా నీ నలె న నాలమందకు ఱంకె లడరఁ జనుము
స్థాణుడ నేను గంబాతాక్షి యబ్బుబ్బు మోడు మాటాడుట చూడ మెంఁగుఁ
బురసంహారుడ నేను బొలఁతి నీ పల్కె న మావీట నుండక మరలి పొమ్ము
పన్నగధరుడను బడఁతి నే నలెనఁ బడినె లెత్తుచు నూర్జఁ బడి తిరుగుము
- గీ. భూతనాథుండ నేను బూఁబోడి యట్లు, లేని నలప్రేతధీముల కేగు మిపుడె
కుటిలకుంతల నే మహానటుండ నట్లు, లైనఁ బ్రభువుల కడ కేగి యాడు మెలమి.
- క. చిగుతాకుఁబోడి విను మే, పగనానుడ నట్టులాదవిన్కైక్క లనో
గగనమున కెగని చెట్లకు, జగత్కీనీతి నిలువఁబోక చనుమా వేగక. 134
- గీ. విను విగూతాతుఁ డను నేను ననజవదన, యహహా బుధులు విరూపాక్షుండైనవారిఁ
బాడరాదనితఱుమగ నాడుచుండు, తొలఁగి నేంచేయు మిఁకఁ బెక్కుపలుకులేల.

- గీ. అనుమఁ దానాడుమాటలకగతనూజ, పొసఁగఁగల్పించియుత్తరంబొసఁగుటయును
దలఁకి యాపూర్ణవిసాగధామముఖికి, గాలకంఠుండు నమ్మిక గావచించె. 186
- గీ. తెఱస నే నేమిపాపంబు నెఱుఁగ నిత్ర, వట్టికస్పలు నామీఁడఁ గట్టి యిట్లు
గలక నొందింప నేల యగ్రహము మాని, వినుము నామాట యొక్కటివీరులలర.
- నీ. ననఁబోఁడి నామాట నమ్మకుంటికివేనిఁ జెనకి బెబ్బులివాఁడఁ జెయ్యిడియొద
గట్టిగాఁ బెనుబాముఁ బట్టి యాడించెద విప్పమైన మింగెద వెఱపులేక
కొదుగక వడిఁ బెద్ద నుడి పొచ్చి నిలిచెద నవవీల గోపకం బుటుకొనెద
నంకిలి లేకుండ నగ్ని ధరించెదఁ బట్టుగా ద్విజరాజ ముట్టుకొనెద
- గీ. మఱియు నే బాసయైన నేనుమునఁ జేతుఁ, గాన నింక నిశలంపులో మాని మాని
నికొలోమణి నన్ను మన్నింపు మిప్పు, డెలమిలోడుతఁ గదియించి యేలుకొనుము.
- గీ. అనిన నంటిక యొక్కొంత యాత్మి వలరి, యారి నిట్టిబాసలు నచ్చినమ్మఁ
బలుకులేటికి రిప్పుని తిలుపుదీసి, పిలుచుటయు నేఁగి యతఁ డొద్ద నిలుమిటుయను.
- గీ. ఆతనిసంభోఁగిచిహ్నంబు లగనీ మాని, పొగ్గొతినీవి యిట్లునిపల్కె నమామా
యిప్పుడే నేమిపాపంబు నెఱుఁగనంటి, వంటి వీచిన్నెలో నాకు నెఱుఁగఁజెపును.
- క. పసుపును గుంకుమగంధము, నసంబఱి నిగుమేన నట్లునదలి యే
చిసరుహముఖి యంటించెనొ, కనురక నాతోడ నిపుడు గట్టిగఁ జెపుమా. 141
- వ. అనిన భవుం డిటునియె. 142
- క. విను మానిని జనులందఱు, వెనుకయ్యను బూజనేతు వెన నాతోడు నక
బ్రెనఁగి కవుంగిటఁ బొదవిఁ, దనువున నవి యంటుకొనియెఁ దప్పే నాకుకొ.
- గీ. కాలకంఠర నిమోవిగంటు లేమి, కారణంబునఁ బొదవె నా గొరి వినుము
మరునితోడ నెరిర్చి సంగర మొనర్చు, తఱివి గోపించి కీంబు గఱచె జాము.
- క. హాటకగిరిధర నిమెయిఁ, గాటుక యంటిన దడేమికారణ మబలా
కాటుక కాదికలత్తుక, గాటపుగరకృప్రభావికాసము నుమ్మా.
- క. మే లెంతటి నెఱబాణవో, బాలిగ దశ్చురములాడి ఎఱచించెదవో
బాలేందుజాట నిమెయిఁ, బూ లంటుకఁయన్నవేల పొంకక చెవుమా. 146
- గీ. భామ విను మాన్ను శ్యేతుఁ డెన్నుక్తపరుఁడు, వెలవెలంగికిఁ బూల్గొంచువెడలు నెడల
గొన్ని మహిమీఁడ వ్రాలినఁ గోరి వాఁడు, నాకు నర్చింప నవియంటి నాటుకొనియె.
- క. పన్నగరాజాంగద ని, కన్నుల కెఱుపేలగలిగె గోరిభక్తుల్
ని వృర్ధరాత్రినఱుట, నన్ను వ్లాగరణ మునిచినం బొసఁగె నిటుల్. 148
- గీ. అంచు నిరపురు నిను భాషింపుకఱిని, నిలకంఠుడు మోహంబు నిలువలేక

- సర్వమంగళచరణః గజములమీద, వ్రాలె న న్నుద్ధరింపవే వినిత యనుచు 149
- క. వ్రాలినఁ గనుఁగొని గిరిసుతి, మే లహహా జాణ పగుదు మెచ్చితి నిన్నుకా
లే త మ్మనుమఁ గవుఁగిటఁ, గిరించి ప్రిభునిమనోజకేళం దేర్చుకొ. 150
- ప. అట్లుకూమహేశ్వరు లన్యోన్యాయుగాఁగంబు లినుమడింప నభండమహావైభవంబు
నఁ బ్రమోదింపునుండి యొక్కనాఁడు. 151
- క. వేదబ మొప్పఁగ నెత్తిం, బాదుచు నున్నంతి గిరిజనులుకు లోనై
యోడి శివుఁ డూరకుఁడైనఁ, గ్రు డామాదమున గౌర కిలకల నన్వేకొ. 152
- ప. అప్పు డమ్మహాదీపయోధత్యంబు నహింపలేక శివటూక్రంబున గంగ తొంగి
చూచిన దాసి గనుఁగొని ధివాని కలఁగుని మొగంబు చూచి యిట్లనియె. 153
- గీ. ఏమిపాపం బొకట నే నెఱుఁగనఁటి, నహహా నీకలఁడలలోన నడఁగి తొంగి
తొంగి చూచుచు నున్న లేఘు ర్తనతయు, దానినఁదలఁబు తెలుపుమా తడయకీపుడు. 154
- క. మును దారుకొననఁబున, మనిదారలశ్రీమలఁ బెట్టి మోహింపఁగఁ జే
సినమేటిపన్నె కాఁడెపు, నీనుఁ జెప్పఁగ నేల యింక నేఁడు వృషంకా. 155
- క. ధిల్లాణరాజుకూరిమి, యల్లాట కడిదనోయిల నింపొందినయా
చెల్లంబం గామింపిన, బల్లిదుఁడెపు నిహారంకు పలుకం దరమే. 156
- గీ. మరలు నమరులు నవృతంబు నరుదుకొనఁగ, లేక బోరాడుచోఁ జక్రిలీల నొక్క
నెలఁతియై పంచి యుడుచున్న నీవు దాని, నంటఁబడి పగ్యులెత్తవే వేడబమున. 157
- ప. అని మఱియు నిట్లనియె. 158
- ఉ. అక్కట నీవు న స్మితుల నాగడిఁబెట్టి కలంపఁ జూచుటల్
నిక్కముగా మదిం చెలిమిఁజేరిక యూరిక మోసహాతి నిం
కక్కడినక్కశౌచములు నా నకులంబు నెలందిఁ బెట్టియై
ఁకక్కఁగ నెత్తిఁ బెట్టుకొని టక్కులు ఎల్కెద వేమిచెప్పగుకొ. 159
- గీ. తివిరి నామీఁద నొక్కతె జచ్చి యిపుడు, లేచు లేదని బొంకుపల్కెద వయార
దానిఁ గ్రందికి దించి నాదఱిని నీల్చి, మాటలాడించుమా యింక మఱుగులేల. 160
- క. తగులమి యొకచోఁ ఁకకర, ఎగ లొకచోఁ ఁ బెరయఁ జెలులు పంచీంతురు గ
ట్టిక నెట్టి బాసచేసిన, మగవారిని నమ్మరాదు మాట లిఁకేలా. 161
- ప. అని పలుకుచున్న సమయంబున. 162
- క. నిగడెన శారశారలోఁడకొ, మొగ మింకుఁ చేపురింపఁ బోజిమి నట్ట
మొగ నగధవనుగడిఁకెపు, నీగలోపలనుండి గంగ చివ్వున నుఱికొ. 163

- వ. ఆప్పుడు భవాని దానిం గనుంగొని యిట్లనియె. 164
- క. ఎక్కడిదానవె నీ విటు, లక్కజముగ నాహృదీశునాదలపైఁ బెం
పెక్కఁగ వసించి యిప్పుడు, చిక్కున నుజ్జీతివి బుద్ధి నెప్పెదఁ జామ్మి. 165
- క. నీ వెక్కడ నే నెక్కడ, భావజహరుఁ డెచట నోసి పరఁగఁగ నిఁకఁ
గావర ముడిగి తటూలున, నేవేగ మదాలములు వెలువడి పొమ్మా. 166
- క. పోకుంటివేని నిన్నుకొ, రాకొనులవంటిప్రమథరాజోత్తములకొ
దీకొలిపి పోలు వెడలఁగ, నూకొంతుఁజామీ చలంబు నూలుకొనఁగకొ. 167
- వి. అనినం బార్యతీ దేవికి భాగీరథి యిట్లనియె. 168
- గీ. అక్కఱో యిట్టిమాటల నాడనేల, నీవు శింభునిఁ గోరి మున్నేవిధమున
వచ్చి చేకొనియున్నావో వాలెముగను, నేను నటునలె వచ్చినదానఁ జావ్వె. 169
- క. చిగురాకుఁబోడొక్కెల్లను, మగఁ డేమారగను మేటిమమ్మనతోడకొ
సగమేన నిల్పుకొన్నను, నీగలో నడుకొన్నఁ జెల్లఁగదమ్మా. 170
- వ. అనిన భవాని దాని కిట్లనియె. 171
- క. మేలవాచా యొతటిగ, య్యాళివె చేరినటులుండ కఱచెదవు కడుం
గులికి వచ్చినయాతఁడు, పాలికిఁ బట్టినక్రియ న్విపర్యాసముగక. 172
- అ. ఆడుగునిలుపనక నడికొట్టుమాపుయి, నింగిముట్టి మిగులఁ బొంగదేమి
గట్టివాతినంబు గనఁబడనానె నీ, నిలువు నీరుగాను నచురాల. 173
- వి. అనిన గఁగ యిట్లనియె. 174
- అ. పెద్దదాన ననుచుఁ బెళ్ళపెళ్ళనార్చుచు, జగము లెల్ల మ్రిఁగఁజాలవట్టి
సత్తీరూపు పూని జడిపింపవచ్చెను, కినుక నిగుడ నీవు గిరితనూజ. 175
- వ. అనిన హైహవతి యిట్లనియె. 176
- గీ. నిచ్చనిచ్చలుఁ బంకంబు నివ్వటిల్లఁ, గోరి మితిలేనిబలచరకొట్టలాన
నడచుకొనియొండు చెనటు నయానె నీవు, నన్ను నెదిరింప నెట్టిదానవె తుటారి. 177
- అ. ఎక్రగితులచేత వాలెంబుఁ బెక్కుతో, వల వెలుంగుచుండి కలఁకెనిగుడఁ
దూఱి మొరసెదేమి దమ్మిత్తర బొడవి నీ, బ్రతుకు బైలుగాను పలువదాన. 178
- క. అనిన జ్ఞాహ్వాని గిరిసుతఁ, గనుఁగొని యిట్లనియె నీవు ఘనరాలవె మేలో
మునుచండికవై యొకకొ, తెనుపోతును జంపి దానిహితవత్తిఁ గొనవే. 179
- గీ. సకియ యూరూర దేశదేశములఁ బెద్ద, సత్తవ నీర్పి కూర్కును కాకములును
గోల్లి గోరియలు గుగ్గిల్లి కుడుము లట్లు, దనివిసన మెక్కుకడుపుబద్దరివి గదవె. 180
- వ. అనిన వంపిక యిట్లనియె. 181

- గీ. ఓనీ గయ్యాళి బి కింతలోన మేల, చెడుగుజాలారివానింటఁ బొడమి బిట్టు
చేసె జెల్లలు దిని మేను చెందకున్ను, పరికతవు నివు నాతోడ సరియై చెవుము. 184
- వ. అనిన భాగీరథి యిట్లనియె. 185
- గీ. ఆప్పరో యింక నిగుట్టుచెప్పనేల, కల్లు గంఠాయి వంజుడు నెల్ల ప్రొప్పు
బాళిగాఁ దిను కడబాతివానియింటఁ, బుట్టితివో లేదో చెప్పమా గట్టిగాను. 184
- వ. అని యిత్రైఱుగన నెరువురు వాదింపుచున్న సముఖుంబునఁ గాత్యాయన దేవి మహా
దేవుని మొగంబు నూచి యిట్లనియె. 185
- గీ. అకట నామీఁద నివిభుడొక తెఱచెచ్చి, వాద మొదలించి యెఱుగనివానిఁబోలెఁ
జూచుచున్నాఁడ వింక నిచొప్పు దెలిసె, నఁచుఁగోపించి చనుచున్న నలికి వారుఁడు. 186
- గీ. ఎనితపపద ములమీఁద వ్రాలి నేను, దప్ప నేనితి లోఁగొమ్ము దయ దలీర్చు
నిందుముఖి యింక నెలఁతుక లెందరున్ను, నివు పట్టంపు దేవివి గావి చెవుము. 187
- వ. అని బుజ్జగించి గాఢాలింగవంబు గావించి గంగ చేత భవానికి మ్రొక్కించు
వారిద్దఱిం గనుఁగొని యిట్లనియె. 188
- అ. ఒక్కచోటఁ బుట్టి యొక్కనిఁ జెంది మీ, లోన మీకు వైకమాని యిట్లు
పో రొనర్చునేల పాలఁతుకలార మీ, రొద్దిమీఱఁ గూడియొండుఁ డింక. 189
- క. అని నగసుత నర్థాంగం, బున బాహ్మవి నుత్తమాంగమున నిడి కమలా
ననముఖ్యులు గొలువఁగ శివుఁ, డెనయొదవనితీవి ఒగము లేలుచు నుండెఁగా. 190
- నీ. గడితంపుమువ్వ న్నెకడిఁదినుప్పటియను బసమీఱుబంగారునెట్టుచేల
రుచిరాళినవచ రుదుద్రాక్షమాలికలో మరువైనహారుమంజిము త్రెసరులు
భువనాళిరామవిభూత్యంగరాగంబు సారకాశీరపటీరచర్చ
భూరిశోభాకీర్ణ భుజగభూషణములు మణిమయతిపనియనుండనములు
- గీ. పాండురారుణవర్ణవిభ్రాజమాన, గాత్రమును గల్గి శృంగారగరిమ నలరు
శర్ధ నారీశ్వరేశ్వరుఁ డభవుఁ డిందు, మాళి భక్తాళి ననయంబు మనుచుచుఁ డు.
- గీ. అనుచు భీష్ముండు పాండుపుత్రునకు గంగ
కథ యెఱింగింప నలరి యాపుధుబలుండు
నిటలలోచనుఁ దలఁచున నలిపి మ్రొక్కి
యతతరామోదహృదయఁడై యలరుచుండె. 192
- గీ. కాలివాహనకవర్ణ సంఖ్యవసుని, వాంగకళిసంజ్ఞ నలరుధాతాబ్జమునను
దగ రచించినయొక్కతి ధరణియందు, నానుధాకరతారార్క మగుచు నుండు.
- క. వినుఁ డీకృతి ముప్పడియొక, దినమునకుం జెప్పినాడ దేవునియానక

జనులెన్నఁ గుక్కుఁజేశ్వర, ఘనకగుణాదృష్టివలనఁ గవివరులారా. 194

క. ఈకథ చదివిన వ్రాసిన, బ్రాకటముగ విన్న జనులపాపము లడఁగుట
జేతురు సకలసుఖంబులు, శ్రీకంఠునికరుణ చేత నిష్ఠముగాఁగఁ. 195

అశ్వాసాంతము. ❀

చ. ఆరిబలదర్పశోషణ మహాహివిధూషణ సత్యభూషణా
సరసకృపానిరీక్షణ విచక్షణగర్జణ పుణ్యలక్షణా
హరిముఖనిర్జరావని విషాగ్నినిషేవన విశ్వభూషణా
సరనిరుహక్ష సాయక లసత్ఫలక యక లోకనాయకా. 196

తోటనిష్ప్రస్తుతము.

శివశంకరశాశ్వతశివ్వరతా, భవభర్తసమాశ్రితకృత్సహితా
దివిషజ్జననేవిత ధీమహితా, వివిధాగమవదితి విశ్వసూతా. 197

మాలినీష్ప్రస్తుతము.

ప్రముదితమునిజాలా భక్తలోకానుపాలా
శమసమదిధింగా చారుగంగోత్తిమాంగా
ప్రవేధగణసనాథా పార్వతీస్రాణనాథా
కుముదిహితకలాపా గుక్కుటాధీశరూపా. 198

గద్యము. ఇది శ్రీమక్కుక్కుఁజేశ్వర కరుణాకటాక్షి నీరీక్షణ సంలభ సరిసకవితా
సామ్రాజ్యధురంధర, ఘనయశోబంధుర, కౌండిన్యసగోష్ఠిపవిత్ర, కూచిమంచి
గంగనామాత్యపుత్ర, పకలసంస్కృతాంధ్రలక్షణకళాకాశలాభిరామ తిమ్మకవి
సార్యభౌమ ప్రణీతించైన శివలీలావిలాసంబను శృంగారరస ప్రబంధంబునందు
సర్వంబును ద్వితీయాశ్వాసము.

శివలీలావిలాసము సమాప్తము.

ఆంధ్ర గ్రంథములు.

ప్రతి 1-క గు. అ.

ఆంధ్ర భారతవిమలము, మల్లాది సూర్యవారాయణకాశ్రి గారిది ...	0 8
శకుంతలాపరిణయము, కృష్ణకవికృతము ...	0 12
తెనుగుసమస్యలు, చక్కనికూర్పు ...	0 2
భాస్కరరామాయణము, చక్కనికూర్పు, ఆత్మ్యత్వము ప్రతి ...	4 0
కృష్ణరాయవిజయము, కుమార ధూర్జటికృతము ...	0 8
లంకావినయము (రానాదిమ్మాయము), సజీక, పిండిపాళులు, లక్ష్మణకవికృతము	1 4
నిర్వచనోత్తర రామాయణము, సాధారణ ప్రతి ...	0 12
ఉత్తర రామాయణము, కంకంటి సాపరాజప్రణీతము, చక్కనికూర్పు,	2 4
రంగ నాథ రామాయణము, స్వీపద, చక్కని క్రొత్తకూర్పు ...	3 8
గోపీ నాథ రామాయణము, 2 సంపుటములు, శ్రీమద్రామాయణమునకు పరిమౌన పద్యము, కవనము మిక్కిలిపాలపు, వీరిక ఆతివిఫలము ...	5 8
మొల్ల రామాయణము, చిన్ననైజుని పెద్దక్షరములతో చక్కగ ముద్రితము	0 10
అచ్చి తెనుగు రామాయణము, శుద్ధ ప్రతి ...	1 4
మాక్కొండేయపురాణము, మారినకృతము ...	1 12
మయచరిత్ర, సజీక, వావిళ్ల. రామస్వామికాశ్రి గారి వ్యాఖ్యానముతో చిన్ననైజుని మేలుకాకితములమీద గుట్టువైన ఆక్షరములతో చక్కగ ముద్రించిన నూము ...	2 0
వసుచరిత్ర విమలము, శ్రీనివాసరామస్వామికాశ్రి కృతము. ఆత్మ్యస్ఫుట ములగు క్రొత్తవిషయముల నీకము కేయలపు. ...	1 0
వసుచరిత్ర, సవ్యాఖ్యానము, చక్కనికూర్పు ...	3 8
అముక్తమాల్యద, వావిళ్ల. రామస్వామికాశ్రి గారి వ్యాఖ్యానముతో మేలు కాగితములమీద చక్కగ మరల ముద్రించిన నూము ...	8 8
ప్రభావతీ ప్రద్యుమ్నము, క్రొత్తకూర్పు ...	0 10
హరిశ్చంద్ర నలోపాఖ్యానము, సజీక, వీరికవిఫలము	2 8
కళాపూర్ణోదయము, దళసరికాగితములు ...	2 4
రాఘవపాండవీయము, సజీక, చక్కనికూర్పు ...	2 4
శృంగారనైపథము, శ్రీ నాథకవి, క్రొత్తకూర్పు ...	1 0
హరవిలాసము ...	0 12
కాశీఖండము, చక్కని క్రొత్తకూర్పు ...	1 8
సారంగధరచరిత్రము, చేమకూర వేంకటకవికృతము ...	0 8
కవికర్ణకసాయనము, మాంధాతచరిత్ర ...	1 8
నరసభూపాలీయము, ఆట్టబెండు ...	0 10
విజయవిలాసము, చేమకూర వేంకటకవిది ...	0 8

శంకారాయచరిత్ర, దిట్టకవి, నారాయణకవిప్రణీతము	...	0 8
రామాభ్యుదయము, అయ్యలరాజు, రామభద్రకవికృతము	...	1 4
నిరంకుశోపాఖ్యానము, రుద్రకవికృతము	...	0 6
నీలమందరీపఠియము, కూచిపూడి తిమ్మకవికృతము	...	0 4
శివలీలావిలాసము, కూచిపూడి. తిమ్మకవికృతము	...	0 6
బసవపురాణము, పిడుపర్తి. సోమనాథప్రణీతము	...	2 4
చెన్నబసవపురాణము, పాపకవికృతము	...	1 2
పారిజాతాపహరణము, మేలుప్రతి	...	0 8
హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానము, శంకరకవిప్రణీతము	...	0 12
రసికజనమనోభిరామము	...	0 12
రాజశేఖరవిలాసము	...	0 8
సహస్రకంఠరమయణము	...	0 14
బిల్వప్రీయము, చక్కనికూర్పు	...	0 8
నైజయంతీవిలాసము ,,	...	0 8
గుక్మిణీపరిణయము ,,	..	0 8
అనిరుద్ధచరిత్ర, కనుపర్తి. అబ్దుయామాత్యప్రణీతము	...	0 8
విక్రమార్కచరిత్ర, జక్కనకవిప్రణీతము	...	1 4
తారాశకాంఠవిజయము, చక్కనికూర్పు	...	0 12
హంసవింతి, నారాయణామాత్యప్రణీతము	...	0 14
వేంకటాచలమాహాత్మ్యము, తిరిగొండవేంకమ్మది, చక్కనికూర్పు	...	1 0
రాజయోగసారము, ద్వీపద	...	0 4
పంచతంత్రము, నారాయణకవికృతము	...	0 12
సీతారామాంజనేయసంవాదము, సటీక	...	8 8
శైమినిభారతము, అశ్వమేధపర్వము, చక్కనికూర్పు	...	1 0
నృసింహపురాణము, ఎఱ్ఱామ్రాగడ, శ్రొత్తకూర్పు	...	0 12
వైశ్యపురాణము	...	1 4
రుక్మాంగదచరిత్ర, ఏకాదశీమాహాత్మ్యము	...	0 10
అంధనామసంగ్రహము, అంధనామశేషము, సాంబనిఘంటువు, టీకానుక్రమణికాసహితము	...	0 12
అనఁతుని ఛందస్సు, ఛందోదర్శణము	...	0 14
వేమనపద్యములు, చక్కనికూర్పు	...	0 6
భాగవతస్తవస్కంధము, సాధాగణప్రతి	...	0 6
సత్తమస్కంధము, సటీక, చిన్నవైణా	...	1 2

వావిళ్ల. రామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ సన్స్,

